INKERILÄISTEN VIESTI

5–6
2011

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Pääkirjoitus: Hyvät ihmiset, muistakaa toisianne! ... s. 3
Tunnetta ja tunnelmaa, Viron inkerinsuomalaisten laulu- ja tanhujuhlat ... s. 4
Suomi sydämessä, Turun ulkosuomalaisjuhlat ... s. 8
Tuleva menneen valossa ... s. 12
Siirtolaisille oma muistomerkki ... s.14
Kevätseminaarin satoa ... s. 15
Cablinon koti kateissa ... s. 21
Suomeen muutto varmistanut inkeriläisten suomalaisuuden säilymisen ... s. 23
Toivon ja epätoivon näköaloja ... s.25
Inkeriläisvuosikirja: olisiko mahdollinen? ... s. 27
Niitä näitä inkeriksi ... s. 28
Tapahtumakalenteri ... s. 31

Kuvien lähettäjille tiedoksi: Harmillisen usein sähköpostitse lähetetyt kuvat ovat kooltaan liian pieniä kantta varten. Tästä johtuen toimitus pyytää, että kuvatiedostoja ei ns. pakattaisi pienempään muotoon. Sisäsivuille pienemmätkin toki kelpaavat, mutta kanteen tulevan kuvan painokelpoisuuden voi alustavasti tarkistaa esim. suurentamalla kuvaa näytöllä 300–400 %. Jos kuva ei mene pikselimössöksi, se todennäköisesti voidaan myös painaa hyvälaatuisena kannen kokoisena. (Poikkeuksia on.)

Kuvat voi toimittaa .eps, .tiff, .jpg muodoissa (kuvatiedostoissa ei saa käyttää pakkauksia). Resoluutio on 300 pistettä tuumalle, 1:1 koossa.

Kansikuva: Kumpaisellakin oma laskeutumisalustansa.

Numero 7/2011 ilmestyy viikolla 43. Aineisto toimitukselle 6.10 mennessä.
Numero 8/2011 ilmestyy viikolla 51. Aineisto toimitukselle 25.11 mennessä.

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Flink
toivo.flink@kolumbus.fi

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Puh. 045 2612 342
Annikki Kelo
Sampo 800012-306364
Nordea 101030-1085026

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €, ¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €

LEHDEN VUOSITILAUS 2011
30 € kotimaahan ja Ruotsiin, 36 € muualle

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Toivo Flink
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
Puh. 050 599 6773
(ark. 9–17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi
Huom!
Tilausta koskevat yhteydenotot Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon, kuten mainittu edellä.

INTERNET
http://www.inkeriliitto.fi

PAINOPAIKKA
Vammalan Kirjapaino Oy, Sastamala

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Palokunnantie 5 B 19
02700 Kauniainen
Puh. 050 505 2335
OP 578038-20031499

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev. 6
SE-438 35 Landvetter
Puh. (03) 1916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 173888-9

ISSN 1236-9586

PÄÄKIRJOITUS

Hyvät ihmiset, muistakaa toisianne!

Toivo Flink

Huh hellettä! Toivottavasti ei enää elokuussa samanlaista kuin alku- ja keskikesällä. Kyllä sen sietää, kun pitää mielessä, ettei sitä kestä jouluun asti. Heinäkuun lopun viileyden meikäläinen on ottanut vastaan suorastaan taivaan lahjana. Syksyn tullen virkeytemme palaa. Samalla palaa tarve koota mielessä kesän kuulumisia ja jakaa niitä ystävien ja tuttavien kanssa. Tämänkertainen kaksoisnumero tarjoaa tuhdin paketin menneistä tapahtumista.

Kulunut kesä olikin suomalaisuutemme kannalta merkittävä. Kerron tässä kahdesta virstapylväästä.

Tallinnan vanhassa kaupungissa Pyhän Mikaelin kirkossa paljastettiin 11. kesäkuuta muistolaatta Inkerin rykmentin kaatuneille sotilaille. He taistelivat Viron asevoimissa vuosina 1919–1920. Tallinnan seuran puheenjohtajan **Vladimir Varin** alkuperäisenä ajatuksena oli sijoittaa muistolaatta Vapaudenaukion vanhan Inkerin bastionin seinään. Aikeesta piti luopua muinaismuistovaatimusten vuoksi. Näin päädyttiin Pyhän Mikaelin kirkkoon.

Muistolaatan paljastivat Viron kirkon emeritusarkkipiispa **Kuno Pajula** ja Inkerin rykmentissä palvelleen sotilaan jälkeläinen **Elgi Mörder**. Tervehdyksessään Suomen suurlähettiläs **Aleksi Härkönen** piti laatan paljastamista tärkeänä. Onhan Viron uudelleen itsenäistymisestä tänä vuonna kulunut 20 vuotta. Tapahtuman merkeissä pidettiin muistojumalanpalvelus. Samalla julkistettiin rykmentille omistettu kirja.

Turussa vietettiin Siirtolaisuusinstituutin järjestämää siirtosuomalaisten juhlaa 1.–4. heinäkuuta. Juhlaan osallistui myös Suomen, Venäjän, Viron ja Ruotsin inkerinsuomalaisten järjestöjen edustajia. Eikä yksin taideohjelmiin. Kahdessa seminaarissa pohdittiin järjestöjemme yhteistyön laajentamista ja yhteistoiminnan vakiinnuttamista muiden tahojen kanssa. Yhtenä sellaisena on juhlan järjestäjänä toiminut Siirtolaisuusinstituutti.

Ulkosuomalaisia ajatellen esim. amerikan- ja kanadansuomalaiset ovat eri arvoasemassa kuin inkerinsuomalaiset, jotka mielletään Suomessa toisen luokan suomalaisiksi. On selvää, että tämä vääristynyt kuva täytyy oikaista. Se on meidän tehtävämme. Kukaan muu ei sitä tee puolestamme. Tarkoituksena on nostaa inkerinsuomalaisten arvostus muiden ulkosuomalaisten tasolle.

Tunnetta ja tunnelmaa Viron kesäjuhlissa

Anneli Mylläri (yksi matkalaisista)

Suomen Inkeri-liitto teki matkan Viron inkerinsuomalaisten XXI laulu- ja tanhujuhlille 11.–12.6.2011. Tallinnan seura oli järjestänyt kaksipäiväisen kiitos- ja muistojuhlan menneiden sukupolvien kunniaksi. Juhlapaikat olivat Tallinnassa, Paldiskissa ja Keilassa.

Länsisatamaan kokoontui perjantaiaamuna 28 matkalaista, vanhin 87-vuotias ja nuorin 10-vuotias. Useimmat jo tunsivatkin matkanjohtajan, **Alina-Sinikka Salosen**. Uusia varten hän oli hankkinut tummanpunaisen, nuukahtanutta joulutähteä muistuttavan yli metrin korkuisen kukan ryhmämme tunnusmerkiksi. Matkalippujen lisäksi kukin osallistuja sai rintaansa kiinnitettävän virkatun kukan, joka toimi koko matkan ajan tunnusmerkkinä ryhmään kuulumisesta.

Tallinnan satamasta virolaisen matkatoimiston, Baltic Express Toursin järjestämä bussi vei meidät Vapauden aukion laidalla sijaitsevaan hotelli Palaceen, jonka tilaviin – ja helteen johdosta kuumiin – huoneisiin majoituttuamme porukkamme hajaantui, kukin mieltymystensä mukaan, viettämään vapaata iltapäivää Tallinnassa. Päivämme päättyi yhteiseen illalliseen hotellissa.

Juhlapäivä

Seuraava päivä, lauantai oli ensimmäinen varsinainen juhlapäivä. Juhlat alkoivat kello 12 Tallinnan Pyhän Mikaelin kirkossa pidettävällä jumalanpalveluksella, jonka yhteydessä paljastettiin Inkerin ja Viron vapauden puolesta vuosina 1919–1920 taistelleelle Inkerin rykmentille omistettu muistolaatta. Laatta oli kiinnitetty kirkon sivuseinään ja siihen oli kaiverrettu kaatuneitten nimet ja teksti ”Täällä Pohjantähden alla on nyt kotomaamme, mutta tähtein tuolla puolen toisen kodon saamme”. Laatan paljastamiseen osallistuivat mm. Viron evankelisluterilaisen kirkon emeritusarkkipiispa **Kuno Pajula** ja Viron Inkerinsuomalaisten liiton puheenjohtaja, kunniakonsuli **Toivo Kabanen**.

Tilaisuudessa kuultiin myös Petroskoin Inkeri-kuoron ja Tallinnan suomalaisen seurakunnan Pohjantähti-kirkkokuoron esityksiä.

Jumalanpalveluksen jälkeen tarjoiltiin alasalissa kirkkokahvit herkullisten voileipien kera. Sitten kiiruhdettiin takaisin hotellille, josta bussi vei meidät muutaman kymmenen kilometrin päähän Põllküläan. Siellä joukkohautapaikalla pidettiin muistotilaisuus ja kukkien lasku niiden satojen inkerinsuomalaisten muistoksi, jotka vuosina 1941–1944 oli pelastettu sodan jaloista, mutta jotka olivat uupuneet ennen pääsyä Suomeen. Muistotilaisuuden toimittivat Tallinnan suomalaisen seurakunnan kirkkoherra **Hannele Päiviö** ja siirtolaispastori **Markku**

Juhlakulkue matkalla Keilan kirkosta laululavalle. Inkeri-liiton kylttiä kantoi Olli Hirvonen, vieressä kyltin tekijä Juulia Tokola.

Päiviö. Tilaisuudessa puhui myös Viron kulttuuriministeri **Rein Lang**, joka totesi, että virolaisten oman historiansa tuntemuksessa on musta aukko inkeriläisiin liittyvien tapahtumien kohdalla. Hän lupasi omalta osaltaan tehdä voitavansa tämän epäkohdan poistamiseksi.

Paldiskiin

Põllkülasta matka jatkui Paldiskin ortodoksiselle hautausmaalle, jossa myös oli kukkien lasku inkeriläispakolaisten muistomerkin äärellä. Täällä tervehdyksen esitti Paldiskin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, inkeriläisäidin lapsenlapsi **Nikolai Pitshugov**.

Helteisestä ulkoilmasta juhlaväki siirtyi yhtä helteisiin sisätiloihin Paldiskin venäläisen yhteiskoulun juhlasaliin. Siellä pidettiin inkerinsuomalaisten lähihistoriaa ja karkotuksia käsittelevä seminaari, jossa esiintyjinä olivat Viljandin Kulttuuriakatemian lehtori **Taisto-Kalevi Raudalainen** ja Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja **Toivo Flink**.

Ilta päättyi merenrannan tuntumassa, Paldiskin Pietarin linnoituksella (Muula

>>

mäed) järjestettyyn illanviettoon. Muutaman sadan metrin päässä sataman torninosturit muistuttivat paikasta, josta lukuisat laivat vuosina 1943–44 kuljettivat inkeriläisiä turvaan Suomen puolelle.

Ympäri Viroa ja naapurimaista saapuneet juhlavieraat hajaantuivat omissa porukoissaan linnoituksen vaihtelevaan maastoon. Omaa ryhmäämme lukuun ottamatta kaikilla muilla taisi olla jonkinlainen grilli tykötarpeineen mukanaan. Virolainen vieraanvaraisuus näkyi siinä, että makkaran ystävät meidänkin ryhmästämme saivat Paldiskin Maximasta ostamansa herkut lämpimiksi.

Yhteinen ohjelma jäi illanvietossa tavanomaista vähäisemmäksi. Vain liiviläisryhmä Kandla esiintyi sekä leikitti ja laulatti yleisöä. Aikaisemmista vuosista poiketen tansseihin osallistuivat nyt vain ympärillämme pyörivät lukuisat hyttysparvet. Komeata, valmiiksi rakennettua kokkoa ei turvallisuussyistä poltettu. Ohjelmatäyteisen päivän jälkeen oli mukava päästä takaisin hotelliin ja unten maille.

Pääkonsertti

Sunnuntain juhlallisuudet aloitti juhlajumalanpalvelus Keilan kirkossa klo 11. Kirkko täyttyi viimeistä paikkaa myöten. Keilan kirkkoherra **Marek Roots** toivotti juhlayleisön tervetulleeksi, liturgina toimi **Markku Päiviö** ja saarnan piti **Hannele Päiviö**. Myös tässä jumalanpalveluksessa kuulimme sekä Petroskoin Inkeri-kuoron että Pohjantähti-kirkkokuoron esityksiä.

Messun jälkeen osallistujat kävelivät torvisoittokunnan tahdittamana juhlakulkueena reilun kilometrin päässä sijaitsevalle Keilan laululavalle, jossa pidettiin näiden XXI:n laulu- ja tanhujuhlien pääkonsertti.

Suomesta huomasin osallistujien joukossa ainakin Lahden seudun Inkeri-seuran ja Inkeri-keskuksen ryhmät. Oma ryhmämme käveli arvokkaasti muiden mukana kantaen etunenässään joukon toiseksi nuorimman, 14-vuotiaan **Juulia Tokolan** tekemää Inkeri-liiton kylttiä.

Lavalta kuulimme toinen toistaan komeammin kajahtavaa kuorolaulua, aluksi kansallislaulut *Maamme*, *Mu isamaa* ja *Nouse, Inkeri*. Seuraavien laulujen lomassa saimme nauttia myös tanhuryhmien visuaalisista taidonnäytteistä. Eikä juhlia ilman puheita. Tervehdyksensä toivat mm. valtiosihteeri **Anne-Ly Reiman** ja Suomen konsuli **Kari Lehtonen**. Seurueeseemme kuulunut, Ruotsista saakka uskollisesti matkoilla mukana kulkeva, **Viktor Tilkku** ikuisti juhlan ohjelman videokamerallaan.

Yleisöä näytti ensi alkuun olevan vähemmän kuin esiintyjiä, mutta tähän löytyi pian selitys. Useat katsojat – ja myös kaikki vuoroaan odottavat esiintyjät – siirtyivät pikku hiljaa lavan laitamille suojaan paahtavalta auringolta. Siellä puiden siimeksessä oli myös mahdollisuus ruokailla ja ostaa virvokkeita. Suuri katsomo melkein ammotti tyhjyyttään; vain ylimmillä penkeillä, joilla kävi tuulenvire, istui juhlakansaa.

Juhlat jatkuivat, mutta kotiinpaluuaikataulumme johdosta meidän oli parin tunnin päästä jätettävä esiintyjät ja muu juhlayleisö ja palattava Tallinnaan. Laivassa meitä odotti buffet-päivällinen, jota nauttiessamme meillä oli tilaisuus muistella tapahtumia ja jakaa kokemuksiamme erinomaisesti onnistuneista juhlista ja matkastamme.

Matkamme vetäjä **Alina-Sinikka Salonen** haluaa lähettää tämän kirjoituksen myötä terveisiä. Hän haluaa kiittää Bal-

Laululavan katsomossa matkanjohtaja Alina-Sinikka Salonen ja Juulia Tokola suojautuivat auringon paahteelta.

ka Express Toursin johtajaa **Valdis Kärmasta** hyvästä taustatyöstä. Samoin Alina-Sinikka muistelee lämmöllä mukavaa ja yhteen hiileen puhaltanutta "joukkuettamme". Hän on iloinen monista uusista matkustajista ja toivoo, että kaikki tapaamme myös tulevilla matkoilla. Seuratkaapa Inkeriläisten viestiä!

Tässä välitetään myös **Kerttu**-rouvan, 87 v., suuret kiitokset kaikesta saamastaan tuesta. Kerttu kertoi seuraavana päivänä olevansa todella onnellinen, että sai olla mukana. Alina-Sinikka haluaa myös todeta, että iän suhteen nyt syntyi ennätys: tähän asti kaksi iäkkäintä matkalla ollutta ovat olleet 85-vuotiaita. ⓘ

Suomi Sydämessä

Ulkosuomalaistapahtuma Turussa 1.–4.heinäkuuta 2011

Toivo Flink

Siirtolaisuusinstituutin isännöimää ulkosuomalaisjuhlaa vietettiin näyttävästi Suomessa jo toista kertaa. Edellinen juhla pidettiin Helsingissä elokuussa 1992. Suomeen alkanut paluumuutto mahdollisti silloin myös inkerinsuomalaisten osallistumisen tapahtumaan. Olemme jälleen mukana, mutta tilanne on monessa mielessä erilainen. Olemme vahvistaneet asemaamme niin Suomessa kuin muissakin nykyisissä kotimaissamme.

Juhlan järjestelytoimikunnan tervehdyksessä Siirtolaisuusinstituutin johtaja **Ismo Söderling** totesi, että instituutti on halunnut kutsua ulkosuomalaiset vierailulle kotimaahansa tutustumaan nykySuomeen. Hän muistutti, että suomalaiset tuntevat valitettavan vähän ulkomaille muuttaneiden elämää ja toimintaa. Järjestäjien puolesta johtaja Söderling toivotti tervetulleiksi myös ne ulkosuomalaiset, joille Suomi on kaukainen maa. Lähemmäskin muuttaneita löytyy. Suomesta jo 400 vuotta sitten muuttaneet inkeriläiset ovat oma lukunsa. Hän pitää inkeriläisten suomalaista identiteettiä vahva ja kulttuuria elävänä. Samoin Pohjois-Norjan suomalaiset ovat vuosisatoja asuneet Ruijassa. Vasta viime vuosina heidän elämänsä on tullut tutuksi sekä Suomessa että erityisesti Norjassa.

Valtaosa inkerinsuomalaisista asuu pääasiallisesti Venäjällä, hajallaan pitkin maata. Tällä hetkellä meitä on eniten Suomessa, runsaat 30 000 henkeä. Määräämme nähden olemme hyvin koulutettuja. Olemme pääsääntöisesti kotiutuneet Suomeen. Julkaistut historian tutkimukset ovat vahvistaneet käsitystä siitä, että Inkerin suomalaisten historia on osa Suomen historiaa. Olemme täten palanneet etniseen ja kielelliseen emämaahamme. On tärkeää huomata, että toiminnallemme ja tekemisillemme annetaan arvoa. Ulkopuolisesta arvostuksesta huolimatta on yhä paikallaan kysyä, olemmeko tyytyväisiä aikaansaannoksiimme ja mitä itse kukin haluaa tehdä heimomme hyväksi.

Mitä me haluamme, jos haluamme?

Minusta tärkein kuluneiden vuosien saavutus on kyky löytää yhteisiä näkemyk-

Viron inkerinsuomalaisten liiton valtuustoa (oikealta lukien): Valeri Vaselenko, Rakvere, Helle Kuldsepp, Narva, Herta Preema, Järvamaa, Ester Pruul, Tartto, ja Toivo Kabanen, liiton pj.

Kukitetun Tarja Halosen Pentti Arajärven vierellä Turun kaupunginjohtaja Aleksi Randell ja Siirtolaisuusinstituutin johtaja Ismo Söderling.

siä ja määritellä yhteisiä tavoitteita. Näin olemme vahvempia kuin yksitellen ja entistä luotettavampia yhteistyötahoja myös muille. Yksi näistä tahoista on juhlat järjestänyt Siirtolaisuusinstituutti.

Tällä kertaa taiteellisen ohjelman lisäksi osallistuimme juhlatapahtumassa kahteen luento- ja seminaariohjelmaan. Seminaarien vetäjänä toimi Siirtolaisuusinstituutin erikoistutkija **Toivo Flink**. Hänen esityksestään seminaareihin osallistuneet sopivat yhteisen muistion laatimisesta ja sen esittämisestä Siirtolaisuusinstituutin johtaja Ismo Söderlingille. Hän kannatti muiston tekemistä ja otti sen vastaan. Muistio on tehty seminaaripuheiden pohjalta. Niissä esiteltiin näkemyksiä inkerinsuomalaisuuden tilasta eri maissa. Tilaisuudessa todettiin, ettei tällainen yhteinen arviointi olisi ollut mahdollinen vielä kymmenen vuotta sitten, edellisestä siirtolaisuusjuhlasta puhumattakaan. Nyt seminaareissa tehdyt tilannearviot ja aloitteet on esitetty ja hyväksytty osallistujamaiden edustajien yhteisinä näkemyksiä ja toimintatavoitteina. Niiden tuloksista tullaan kertomaan lehdessämme hankkeiden kehittämisen ja toteuttamisen myötä. Nyt on paikallaan esitellä lyhyesti mainitsemani yhteistyötaho, eli Siirtolaisuusinstituutti. Sen kotisivuilta löytyy paljon muutakin mielenkiintoista kuin perustiedot.

Siirtolaisuusinstituutti

Turussa vuonna 1974 toimintansa aloittanut Siirtolaisuusinstituutti on ainoa muuttoliikkeiden tutkimiseen ja dokumentoimiseen erikoistunut laitos Suomessa. Turun lisäksi instituutilla on alueellinen palvelupiste, Pohjanmaan aluekeskus, Peräseinäjoella. Siirtolaisuusinstituutin pääasiallisena tehtävänä on

- kerätä ja tallentaa muuttoliikkeisiin ja etnisiin kysymyksiin liittyvää aineistoa,
- suorittaa ja edistää muuttoliikkeitä ja etnisiä kysymyksiä koskevaa tutkimusta,
- julkaista alan tieteellisiä tutkimuksia, artikkeleita ja muita julkaisuja,
- kehittää ja harjoittaa tehtäväalueeseen

>>

Innostunutta yleisöä Turun Ulkosuomalaisjuhlilla.

liittyvää kotimaista ja kansainvälistä yhteistyötä eri yhteisöjen kanssa sekä

- ylläpitää toimialan tietopalvelua.

Taustayhteisöt ja hallinto – Siirtolaisuusinstituutti on säätiöpohjainen laitos, joka saa pääasiallisen rahoituksensa opetusministeriöltä. Lisäksi hankitaan projektivaroja muista rahoituslähteistä. Instituuttia ylläpitävään säätiöön kuuluvat valtiovallan edustajina opetus- ja kulttuuriministeriö, sisäasiainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä ulkoasiainministeriö. Lisäksi säätiöön kuuluvat mm. useimmat Suomen yliopistot ja suuri joukko muita muuttoliikkeistä kiinnostuneita yhteisöjä. Kaikkiaan säätiössä on 36 taustajärjestöä.

Pohjanmaan aluekeskus – Siirtolaisuusinstituutin Pohjanmaan aluekeskus aloitti toimintansa Peräseinäjoella vuonna 1994. Aluekeskuksen ensisijaisena tehtävänä on kerätä ja tallentaa muuttoliikkeisiin liittyvää aineistoa Pohjanmaalta sekä toimia siellä Siirtolaisuusinstituutin alueellisena palvelupisteenä.

Tutkimus

Siirtolaisuusinstituutin tutkimusalaan kuuluvat historiallisen ja suomalaisen siirtolaisuuden ohella myös maahanmuutto- ja etnisyyskysymykset sekä maassamuutto. Siirtolaisuusinstituutti ylläpitää myös muuttoliikkeiden ja etnisyyden tutkijoiden rekisteriä sekä järjestää seminaareja ja kongresseja tutkijoiden välisen kanssakäymisen edistämiseksi.

Arkisto

Arkistoinnin tavoitteena on siirtolaisten ja muuttajien elämään ja itse muuttotapahtumaan liittyvän aineiston kerääminen ja tallentaminen sekä yhteyksien ylläpito muihin arkistoihin. Arkiston pääasiallisia aineistoja ovat asiakirjat, siirtolaislehdet, kirjeet, postikortit, haastattelut, musiikkiäänitteet, valokuvat, diat, videot, elokuvat ja esineistö.

Kirjasto

Siirtolaisuusinstituutin kirjaston erityisalana ovat siirtolaisuuden ja muuttoliikkeiden tutkimukseen liittyvät julkaisut ja muu aihepiiriä käsittelevä kirjallisuus. Kirjastoon saapuvat useimmat ulkosuomalaisten eri puolilla maailmaa julkaisemat lehdet sekä suuri määrä aiheeseen liittyviä aikakauslehtiä. Kirjasto ylläpitää myös karttuvaa lehtileikekokoelmaa.

Siirtolaisrekisteri

Siirtolaisrekisteriin kerätään tietoja siirtolaisista. Päälähteitä on kolme: lääninhallitusten passiluettelot, Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön matkustajaluettelot ja ulko-

ministeriön asiakirjat. Lisäksi rekisterissä on tietoja muistakin koti- ja ulkomaisista lähteistä, kuten siirtolaisten haastatteluista, sanomalehdistä, vuosijulkaisuista ja matrikkeleista. Rekisteriä hyödyntävät pääasiassa sukututkijat ja siirtolaisten jälkeläiset, mutta sitä käytetään myös tieteelliseen tutkimukseen.

Muu toiminta

Julkaisut – Tutkimusten ja muiden aihepiiriin liittyvien teosten julkaisemiseksi Siirtolaisuusinstituutilla on kuusi julkaisusarjaa sekä lisäksi kaunokirjallinen sarja ja neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Migration -aikakauslehti.

Näyttelyt – Siirtolaisuusinstituutti tekee muuttoliikkeitä tunnetuksi myös näyttelyjen avulla. Päänäyttelyt käsittelevät siirtolaisuutta Yhdysvaltoihin, Kanadaan, Ruotsiin ja Australiaan. Muita näyttelyjen aiheita ovat olleet mm. sotalapset, siirtolaisurheilija Ville Ritola, Titanic sekä sukututkimus.

Stipendirahastot – Siirtolaisuusinstituutilla on kaksi stipendirahastoa, Kaarle Hjalmar Lehtisen sekä Niilo ja Helen M. Alhon rahastot. Niiden tuotolla tuetaan siirtolaisuuden tutkimusta, dokumentointia, julkaisu- ja näyttelytoimintaa sekä kansainvälistä yhteistyötä. ⓘ

Kansikuvatyttö tunnistettu

Inkeriläisten viestin lehdessä numero 2–3/2011 oli Rönölän Luukkasia esittävässä kansikuva. Kahden naisen välissä istui nainen, jonka henkilöllisyyttä kuvan lähettäjä ei tiennyt.

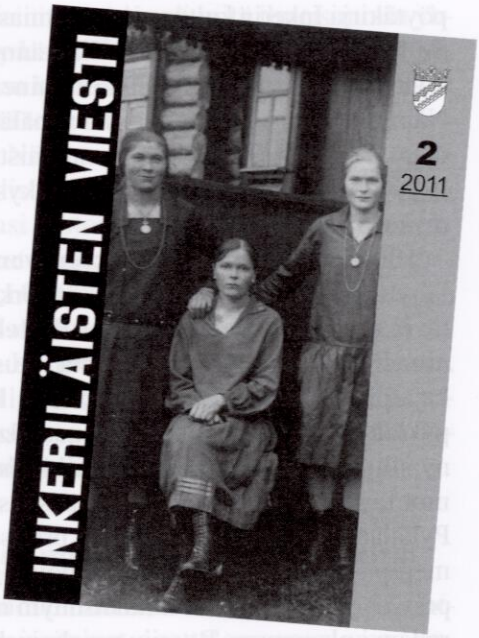

Saamamme yhteydenoton mukaan kyseessä on **Anna Jänis**, joka sittemmin tuli Laukkaseksi mentyään naimisiin **Juho Laukkasen** kanssa.

Hilkka Kopponen kertoo poikansa **Petri Juhani Kopposen** välityksellä, että kuvan Anna sai miehensä Juho Laukkasen kanssa kaksi tytärtä, **Marian** ja **Hilman**. Kuvan naisen tunnisti Inkerin Venjoella lapsuutensa viettänyt Laukkasten Hilma-tytär, joka sittemmin muutti nimensä **Hilkaksi** ja otti sukunimekseen Kopponen mentyään Järvisaaresta kotoisin olevan **Aarne Kopposen** kanssa naimisiin. Hilkka Kopponen muutti Suomeen vuonna 1943. Laukkasten toinen tytär Maria, puolestaan nai **Pertti Hakkaraisen**.

Tuleva menneen valossa

Viktor Husu

Historian jatko-opiskelija Tampereen yliopistossa

Mielestäni nykytilannetta yleensä ei voi ymmärtää adekvaatisti ja tehdä siitä linjauksia tulevaisuudesta ilman selkeää käsitystä menneisyydestä. Inkerinsuomalaisuus ei ollut ainoastaan bolshevistisen/kommunistisen käytännön kohteena, jonka "Potemkinin kulisseihin" kuului vuoden 1920 Tarton rauhansopimuksen lisäpöytäkirja Inkerin kulttuuriautonomiasta. Se oli myös venäläisyyden käytännön kohteena (inorodtsien venäläistäminen). Näin ollen on syytä tutkia sekä venäläistä poliittista filosofiaa että kommunistista poliittista filosofiaa kansallisuuskysymyksen osalta.

1800-luvun alkuneljänneksen venäläisen poliittisen filosofian ehkä merkittävin teos oli dekabristi **Pavel Pestelin** nimellä oleva poliittinen ohjelma "Russkaja pravda" (Venäläinen laki). Sen 16. pykälä on otsikoitu "Vse plemena dolzhny slity byt´ v odin narod" (Kaikki heimot täytyy sulauttaa yhdeksi kansaksi). Pykälän sisältö jatkuu näin: "...pri vseh meroprijatijah vremennogo Verhovnogo pravlenija v otnoshenii k razlitshnym narodam i plemenam, Rossiju naseljajushtshih, besprestanno dolzhno nepremennuju tsel´ imet´ v vidu, tshtoby sostavit´ iz nih vseh tol´ko odin narod i vse razlitshnye ottenki v odnu obshtshuju massu slit´ tak, tshoby obitateli tselogo prostranstva rossijskago gosudarstva vse byli russkie". (Venäjää asuttavien kansoihin ja heimoihin kohdistuvien väliaikaisen Korkeimman hallinnon toimenpiteiden ehdottomana ja keskeytymättömänä päämääränä tulee olla yhden kansan muodostaminen ja kaikkien erojen sulauttaminen yhteiseksi massaksi niin, että koko Venäjän valtion alueella kaikki asukkaat olisivat venäläisiä.) [1]

Myöhemmin sama postulaatti ilmestyi ihmeellisellä tavalla formulana vuonna 1848 julkaistuun **K. Marxin** ja **F. Engelsin** "Kommunistisen puolueen manifestiin", jossa eri sanoin väitettiin, että proletariaatin valta tulee jouduttamaan kansojen kansallisten eroavuuksien ja vastakohtaisuuksien häviämistä. [2]

Kommunistisesta manifestista puheen ollen NKP(b):n XV puoluekonferenssissa vuonna 1926 **J.V. Stalin** ilmoitti, että "vallankumouksemme on jo toteuttanut yhdeksän/kymmenes osaa tästä ohjelmasta".[3]

Vuonna 1961 oli julkaistu Neuvostoliiton Kommunistisen puolueen kolmas puolueohjelma, jossa puolueen erääksi tavoitteeksi oli kirjattu "slijanie narodov" (kansojen sulauttaminen yhteen). Samalla puolueohjelma lupasi, että kommunismi eli yltäkylläisyyden yhteiskunta toteutetaan Neuvostoliitossa jo vuonna 1980. Sanottakoon, että tätä kolmatta puolueohjelmaa laadittaessa **Otto Wille Kuusinen** vastusti kansojen sulauttamisen periaatetta. (Ks.: Timo Vihavainen. *O.W. Kuusinen*

ja Neuvostoliiton ideologinen kriisi vuosina 1957–64. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki, 2003.)

Mitä kaikkea kuului kansojen sulauttamiseen yhteen?

Suuren terrorin aikana vuosina 1937–1938 asialla olivat ns. "dvoikat" eli kaksikot, jotka koostuivat NKVD:n ja syyttäjäjärjestön edustajista ja jotka saattoivat esittää ihmisiä teloitettavaksi mielin määrin. (Ks.: Nikita Petrov, Mark Jansen. *"Stalinskij pitomets" – Nikolai Jezhov* ("Stalinin kasvatti" – Nikolai Jezhov). ROSSPEN, Moskva, 2008.) Aikaisempaan repressiokoneistoon kuului ns. "troikka" eli kolmikko, johon kuului myös puoluejärjestön edustaja päättämässä repressioista. Luvussa "Jezhovin kuulustelut" tämä NKVD:n entinen päällikkö kertoo laitoksen mielivaltaisesta toiminnasta.

Tämän terrorijärjestelmän tuloksena oli se, että Neuvosto-Karjalan kuudesta ammattikirjailijasta toisen maailman sodan jälkeen "kirjallisuusrintamalle" palasi vain yksi: **Tobias Huttari** eli **Lea Helo**, eikä yhtäkään monikymmenpäisestä harrastajakirjailijajoukosta. (Tilanteesta muissa suomalais-ugrilaisissa tasavalloissa ks.: Timo Vihavainen. *Kadonneet vuosikymmenet: Mordvan, Udmurtian ja Komin kirjallisuuden kohtalosta 1930- ja 1940-luvuilla.* Helsinki, 1994.) Toisin sanoen, kansallinen kulttuuri sai käynnistyä uudelleen lähes nolla-tasolta.

1930-luvun pakkosiirroissa inkeriläisiä joutui eri puolille Neuvostoliittoa ja erään kertomuksen mukaan karkotuspaikoissa inkeriläisten välisiä avioliittoja ei rekisteröity.

Kotikieli venäjäksi

Stalinin kuoleman jälkeen vanhempani saivat luvan muuttaa karkotuspaikasta Karjalaan, Matroosan kylään. 1960-luvun alussa koulun vanhempainkokouksen jälkeen äiti tuli vihaisena kotiin ja selvisi, että kokouksessa suomen- ja karjalankielisten perheiden vanhempia kehotettiin voimakkaasti ryhtymään puhumaan lastensa kanssa kotona venäjäksi, että nämä saisivat parempia arvolauseita koulussa. Mainittu käsky oli mitä ilmeisimmin yhteydessä NKP:n kolmannen puolueohjelman kohtaan kansojen sulauttamisesta ja sitä toteutettiin kautta maan.

Näin vuonna 1971 **Brezhnev** saattoi julistaa, että Neuvostoliitossa oli luotu uusi historiallinen ihmisyhteisö – neuvostokansa. Neuvostokarjalainen kirjailija **Ortjo Stepanov** julkaisi vähän ennen kuolemaansa Karjalan sanomat (Neuvosto-Karjala) -lehdessä laajan kirjoituksen, jolla on kuvaava otsikko: "Kansallisuuskysymys Neuvostoliitossa on ratkaistu lopullisesti ja peruuttamattomasti."

Suomeen muuttaneiden kirjo

Huonoimmassa asemassa ovat ne, jotka joutuivat opettelemaan suomea ennen muuttoa Suomeen lähes nolla-tasolta, mitä nyt mummoilta saattoivat kuulla jotakin suomeksi vuosikymmeniä sitten. Suomen työministeriön päätöksellä suomen kursseille otettiin vain sukujuuriltaan

>>

olevia puolisoita. Näin ollen kielitaidottomat ja sukupuolikypsyyden saavuttaneet paluumuuttajanuoret ovat näistäkin kaikkein heikoimmassa asemassa. Pienet lapset taas oppivat kieliä automaattisesti. Huono kielentaito ja työttömyys saattavat johtaa rikollisuuteen.

Virtuaaliset inkeriläiset. Logiikan kannalta katsottuna on itsestään selvää, että Venäjän salaiset palvelut ovat soluttaneet tähän paluumuuttajajoukkoon omia ihmisiä ja omia tarkoitusperiä varten. Virtuaalisiksi inkeriläisiksi voi katsoa myös ne nuoret, jotka eivät sopeutuneet uusiin oloihin.

Miten tästä eteenpäin?

1. Kielileirejä inkeriläispaluumuuttajien nuorisolle
2. Inkerin tutkimusta on lisättävä, jotta Inkeri-tietouden levittämistä voisi tehostaa. On pyydettävä Suomen valtiovallalta määrärahoja tähän tarkoitukseen. Monumentaalinen teos vuodelta 1991 "Inkeri" ei sisällä lukua Suomen ja Neuvostoliiton välisestä diplomaattisesta kriisistä vuonna 1931 Inkerin suomalaisten pakkosiirtojen vuoksi, joka perustui Tarton rauhansopimuksen lisäpöytäkirjaan Inkerin kulttuuriautonomiasta. Tätä aihetta ei ole vielä tutkittu kunnolla.
3. Restituutio eli omaisuuden palauttaminen Venäjällä. Lokakuun vallankumouksen jälkeen omaisuutensa menettäneet ja Länteen paenneet venäläiset saavat omaisuutensa takaisin. Tieto on peräisin Pietarin kaupungin hallituksen valtuuskunnalta, jonka tulkkina toimin tämän vieraillessa Tampereen Työväen keskusmuseossa joitakin vuosia sitten.

Mielestäni Inkeri-liittojen on syytä ottaa huolenaiheeksi inkeriläisten edut, jotka menettivät maansa pakkokollektivoinnin ja pakkosiirtojen aikana. ⓘ

Viitteet

1. *Pestel' P.I. Russkaia Pravda. Nakaz Vremennomu Verhovnomu Pravleniiu (Venäläinen laki. Evästys Väliaikaiselle Korkeimmalle Hallinnolle). Knigoizdatel'stvo "ORION", S.-Peterburg, 1906, ss. 55–56.*
2. *Karl Marx, Friedrich Engels. Kommunistisen puolueen manifesti. Kansankulttuuri Oy, Helsinki, 1971, s. 42.*
3. *"Manifest kommunistitsheskoj partii". Bolshaja Sovetskaja Entsiklopedija, Moskova, 1938, nide 38, s. 36.*

Siirtolaisille oma muistomerkki

Siirtolaiset saivat oman paikkansa Turkuun, kun Eerikinkadun ja Koulukadun kulmaus nimettiin Siirtolaispuistikoksi. Samalla maasta muuttaneille paljastettiin muistomerkki ja -laatta.

– Muistomerkki koskee kaikkia siirtolaisia, sillä he ovat kaikki jättäneet maansa. Samoin se toimii muistomerkkinä maahanmuuttajille, sillä hekin ovat jättäneet kotinsa, Siirtolaisuusinstituutin johtaja **Ismo Söderling** totesi muistomerkin julkistustilaisuudessa.

Muistomerkki on kilometripylväs, joka symboloi siirtolaisten matkaa paikasta toiseen. Laatan jalusta on puolestaan kappale ratakiskoa, joka kuvastaa yhteyttä taaksejääneeseen kotipaikkaan.

Muistomerkin ja -laatan on lahjoittanut pohjanmaalainen Toholammin kunta, jonka asukkaista jopa kolmasosa on lähtenyt siirtolaisiksi maailmalle.

Kevätseminaarin satoa

Vaikka kesä on tuonut mukanaan inkeriläisyyden kannalta uusia merkittäviä tapahtumia, on syytä katsahtaa vielä tuonnoiseen keväänseminaariimmekin. Julkaisemme tässä numerossa kaksi pidettyä seminaaripuhetta. Tällä kertaa ääneen pääsevät Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja Toivo Flink ja Suomen kotiseutuliiton pääsihteeri Lassi Saressalo.

Suomen inkeri-liitto ja sen tulevaisuuden haasteista

Toivo Flink

Tulevaisuutemme on haasteita täynnä, mutta niitä oli Inkerin Liiton alkuvuosinakin. Liiton perustamisesta tulee ensi vuonna kuluneeksi 90 vuotta. Venäjän vallankumous helmikuussa 1917 mullisti maailmaa. Samalla se synnytti maan lukuisissa kansallisuuksissa toiveita kansanvaltaisista uudistuksista. Inkerinmaalla asuneet suomalaiset kuuluivat tähän joukkoon. Bolševikkien vallankaappaus lokakuussa muutti kuitenkin tilanteen perin pohjin. Vuoden viimeisellä viikolla Inkeri-lehdessä julkaistun tilannekatsauksen lopussa päätoimittaja **Paavo Räikkönen** totesi: "Mitä ihanuuksia meille on lahjoittanut voimassa oleva luokkavalta, sen olemme jo aivan selvästi tulleet näkemään ja kokemaan".

Tämä oli vasta alkua. Inkerinmaalla, kuten muuallakin Venäjällä, puhkesi lukuisia neuvostovastaisia kapinoita. Runsaan tuhannen miehen voimin inkerinsuomalaiset osallistuivat itsenäisyystaisteluihin, koska heillä oli niin paljon menetettävää. Neljän sukupolven työn tuloksena heille oli luvattu oma kansallinen maalaishallinto, koululaitos ja kulttuuriautonomia.

Kapinoita seurasi pakolaisliike. Suomessa oli ennen Tarton rauhaa yli 8 000 inkeriläispakolaista. Inkerinsuomalaisten itsenäisyystaistelu oli kärsinyt tappion. Tarton rauhan tarjoama amnestia ja kulttuuriautonomia loi uskoa tulevaisuuteen. Arviolta puolet pakolaisista palasi Inkerinmaalle ja joutui pettymään neuvostovallan lupauksiin.

Suomeen jääneet pakolaiset perustivat vuoden 1922 syksyllä Inkerin Liiton. He saivat tukea samana vuonna perustetulta Akateemiselta Karjala- Seuran ja Suomalaisuuden Liiton kannattajilta. Kumpikaan näistä liitoista ei ollut silloin vahvimmillaan. Siinä maailman tilanteessa Inkerin Liiton perustajilla ja aktiiveilla ei olisi pitänyt olla edellytyksiä onnistua pyrkimyksissään, itse asiassa haaveissaan. Hehän olivat pakolaisia, heillä ei ollut vakituista toimeentuloa, ei Suomen kansalaisuutta, ei suhdeverkostoa. Silti he onnistuivat.

Esitys inkerinsuomalaisten oman järjestön perustamisesta tehtiin inkeriläisten pakolaisten edustajakokouksessa Raudussa alkuvuodesta 1922. Inkerin Liiton perustamista valmistelevassa neuvottelukokouksessa Helsingissä saman vuoden kesäkuussa olivat läsnä mm. professori **Kaarle Krohn**, eversti **Erik Heinrichs**, maisteri **Kaapre Tynni**, kapteeni **Juho Tirranen**. Asetettu väliaikainen toimikunta velvoitettiin laatimaan Liitolle sääntöehdotus syyskuussa kutsuttavaan perustavaan kokoukseen. Se pidettiin Helsingissä 25. syyskuuta 1922.

Inkerin Liiton väliaikainen johtokunta kokoontui Suomalaisuuden Liiton kan- >>

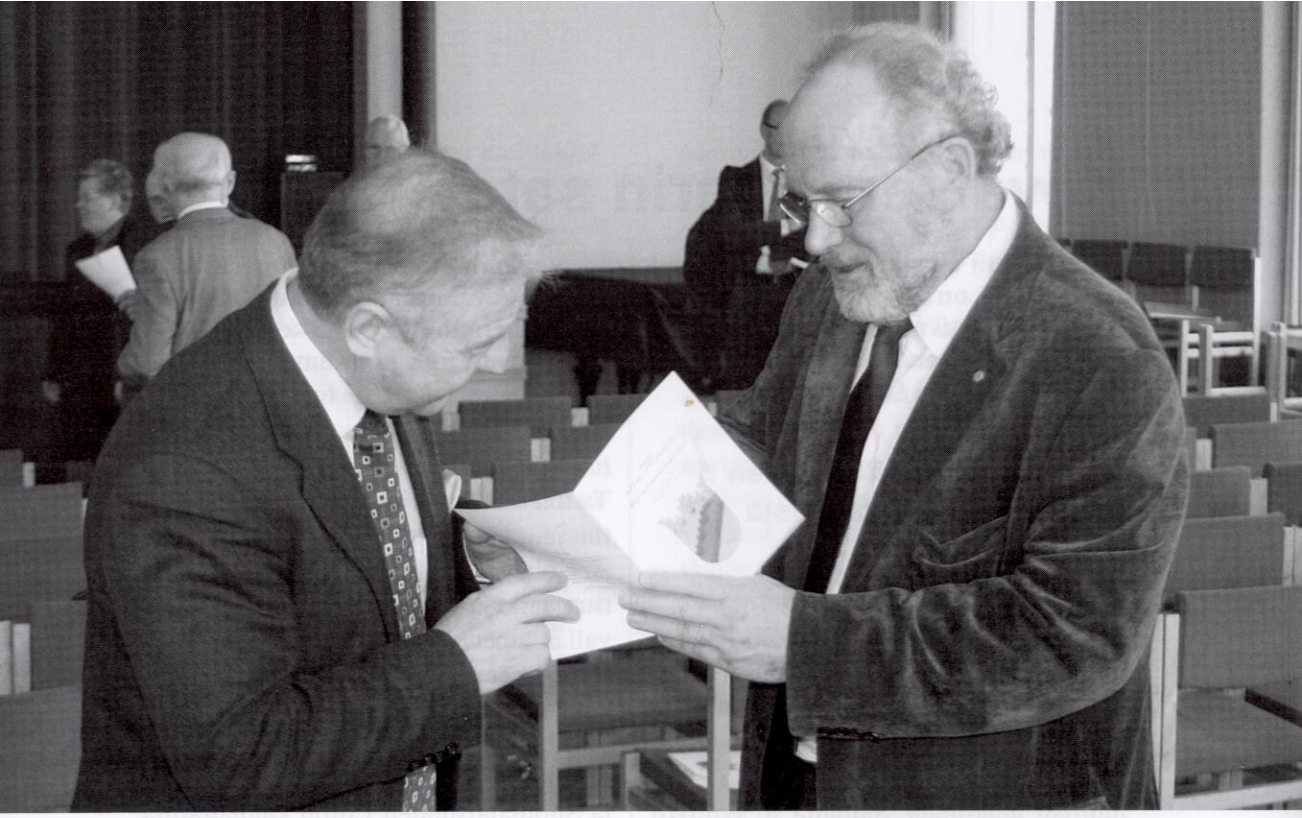

Flink ja Saressalo.

saliassa lokakuussa 1922. Kokouksessa päätettiin perustaa aikakauslehti *Inkeri*, joka tulisi jatkamaan inkeriläisten äänenkannattajan *Inkerin Sanomien* työtä. Helsingissä oli tarkoitus kartuttaa jäsenmäärää kääntymällä henkilökohtaisesti tunnettujen kansalaisten puoleen ja merkitsemällä jäseniä juhlatilaisuuksissa.

Inkerin Liiton yleinen kokous pidettiin Vanhalla ylioppilastalolla 4. joulukuuta 1922. Kapteeni Tirranen piti puheenvuorossaan tärkeänä, että liiton toiminta ulotettaisiin Inkeriin niin pian kuin mahdollista. Puhuja painotti liiton aikakauslehden nostamista tiedottamistehtävän lisäksi arvokkaaksi tieteellisen Inkeri-kirjallisuuden julkaisijaksi ja levittäjäksi. Pöytäkirjan mukaan Tirranen painotti Inkerin Sivistysrahaston perustamisen tärkeyttä tulevalle Inkerin jälleenrakentamistyölle.

Tammikuun alussa 1923 liittoon hyväksyttiin 77 uutta jäsentä. Järjestön kantasuomalaisiin jäseniin kuului hyvin koulutettua ja merkittävässä yhteiskunnallisessa asemassa ollutta väestönosaa. Toisaalta mukana oli radikaalia, heimoaatteen innoittamaa nuorisoa, joka oli perustanut Akateemisen Karjala- Seuran helmikuussa 1922. Seuran vaikuttajiin kuulunut **Yrjö Vuorjoki** kirjoitti keskenjääneessä seuran historiikissa, että "loppujen lopuksi merkitsi tämä komealta kalskahtava ja monelle loukkauskiveksi tullut nimitys Suur-Suomi meille yksinkertaisesti maan itsenäisyyden vahvistamista ja turvaamista. Kokonaiskatsomuksen yhteen liittäjänä oli suomalainen kansallistunto". (Alleviivaus kirjoittajan, T.F.)

Inkerin arkisto perustettiin pian liiton syntysanojen lausumisen jälkeen. Se ei niissä oloissa ollut tärkeydessään ensimmäinen. Inkerin Liiton perustajat pitivät silti arkistoa merkittävänä. Liiton arkistoon tuli ennen muuta saada Inkerin Väliaikaisen Hoitokunnan ja Pohjois-Inkerin Hoitokunnan toimintaan liittyneet asia-

kirjat. Ne muodostivat perustan Suomen Kansallisarkistossa parhaillaan säilytettävälle Inkeri-arkistolle, oikeastaan järjestämistä vaativalle kokoelmalle.

Jo ensimmäisissä painetuissa säännöissä vuodelta 1923 niiden kolmannessa pykälässä esitettiin seuran päämääräksi Karjalan ja Inkerin kysymysten tunnetuksi tekeminen ja myötätunnon herättäminen heimoasiaa kohtaan. Oli luonnollista, että Suomalaisuuden Liitto, Itsenäisyyden Liitto, Karjalan Liitto ja monet muut heimojärjestöt ottivat inkeriläiset huomaansa. Heimoajattelun kannattajat olivat itse asiassa perustamassa Inkerin Liittoa yhdessä inkeriläissivistyneistön kanssa.

Kun Inkerin Liiton toiminnan aloittamisesta tuli kuluneeksi kymmenen vuotta, tapahtuman kunniaksi Tasavallan Presidentti **P. E. Svinhufvudille** luovutettiin Inkerin pöytälippu ja liiton muistojulkaisu. Presidentti otti huomionosoitukset henkilökohtaisesti vastaan. Tässä valossa Inkerin Liiton pakolaisaktivisteja ei voida pitää yksinäisinä puuhastelijoina.

Inkerin Liiton henkilöjäsenten määrä nousi runsaan kymmenen vuoden kuluttua 1 500 henkeen Uusien jäsenten luettelo julkaistiin vuosikokouksen yhteydessä. Uusiksi vakinaisiksi jäseniksi hyväksyttiin vuonna 1933 mm. prof. **Ilmari Krohn**, prof. **Rolf Nevanlinna** ja prof. **Allan Serlachius**. Liiton jäsenmäärä säilyi tällä tasolla välirauhaan asti, kunnes liitto muiden heimojärjestöjen joukossa lakkautettiin.

Inkerin henkinen kuuluvuus Suomeen korostui tammi- helmikuussa 1943 maassa vietetyissä Inkeri-tapahtumissa. **V. A. Koskenniemen** puhuessa Inkeri-illassa Helsingin yliopiston juhlasalissa helmikuussa 1943 hän muistutti, että "suomalaisen muinaisrunon piirissä on pienen Inkerin osuus niin suuri, että se käsittää runsaan neljänneksen kaikista talteen kirjatuista runoaarteista ja nimenomaan lyyrisen runouden alalla on tämä Inkerin edustus vieläkin huomattavampi. Syyllä on kansanrunouden tutkija voinut väittää, että inkeriläiset kokoelmat ovat olleet niin rikkaat, että jos sellainen runoaarre tavattaisiin muulla eurooppalaisella kielellä, se olisi tutkijain yleisen huomion ja ihailun esineenä. ...Ne suomalaiset, jotka Stolbovan rauhan jälkeen siirtyivät Suomesta Inkeriin, ja joiden jälkeläiset muodostavat sen pääväestön, ovat nähtävästi kuuluneet siihen suomalaiseen parhaimmistoon, joka historiamme aikana on usein saanut maailmalle osoittaa, että kansojen arvoa ja merkitystä ei suinkaan mitata lukumäärän perusteella".

Inkerin Liiton pöytäkirjoista parin vuosikymmen ajalta avautuu monimutkaisia elämänvaiheita, joihin järjestön johto ja heidän lähimmät tukijansa ajautuivat. Jatkosota ja inkeriläisten siirtovaiheet olivat liiton toiminnan vaikeimpia. Vaikuttaa siltä, että koetut vaikeudet yhdistivät Inkerin Liiton aktiiveja entisestään. Heidän arvovaltansa ja luottamus heihin nousi korkealle Suomeen jääneen siirtoväen keskuudessa. Hallituksen pöytäkirjoista paljastuu samalla, että liiton tavoitteita ohjasi tarve toimia kansanosansa hyväksi. He ottivat itselleen sivistäjän ja puolestapuhujan roolin, ja olivat uskollisia sille vahvistaessaan inkerinsuomalaisten yhteenkuuluvuutta Suomeen ja suomalaisuuteen.

Sodanaikaisten väestönsiirtojen johtaja **Pentti Kaitera** arvioi inkeriläisten siirtymistä Suomeen muullakin kuin taloudellisella mittarilla. Kaiteran heimoaate ja kristillinen vakaumus loivat pohjan hänen pyrkimykselleen pelastaa Inkerin suomalainen kansanosa lopulliselta tuholta. Kaitera oli idealisti, ja siinä oli hänen voimansa. Hän ei ollut aatteensa kanssa yksin. Tämän vuoksi hänen ajatuksensa ja tunteensa sopivat myös tähän päivään, kun mietimme inkerinsuomalaisten paluumuuttoa Suomeen 1990-luvulla.

>>

Professori Kaitera totesi, että ”Inkeriläisten siirtyminen Suomeen on tapaus, jota voimme nimittää merkilliseksi siitäkin huolimatta, että tuskin mikään asia voi nykyisin saattaa meitä hämmästymään. Voimme nähdä siinä traagillisia piirteitä – sillä voiko kotomaan jättäminen olla milloinkaan muuta kuin traagillista. Voimme havaita siinä myös lohdullisia piirteitä. Olemme nähneet, miten kiinteästi inkeriläiset, kaikesta huolimatta, ovat tunteneet kuuluvansa suomalaiseen kokonaisuuteen. Olemme myös nähneet, miten avoimin sylin Suomen kansa on ottanut vastaan erilleen joutuneet jäsenensä ja pyrkinyt avaamaan heille uuden tulevaisuuden mahdollisuudet. Olemme siis, raivoavan sodan keskellä, kokeneet, että kaikki ei ole pelkkää itsekkyyttä, että myös ihmisyys elää, että vain viha ei vallitse maailmaa, vaan että historiaa luo myös rakkaus”.

Tänään, vajaat 70 vuotta myöhemmin, me elämme täysin eri tilanteessa. Suomeen on paluumuuttajina saapunut yli 40 000 inkerinsuomalaista perheenjäsenineen. Käsitykseni mukaan Suomen Inkeri-liitolla on kansalaisjärjestönä jälleen kerran sanottavaa ja tehtävää tämän päivän suomalaisessa yhteiskunnassa. Meidän täytyy jälleen kerran ryhtyä toimimaan yhteisömme ja samalla koko suomalaisuuden hyväksi. Tiivistäen kyse on kolmen T:n ohjelmasta: tallentaminen, tutkiminen ja tiedottaminen.

Tallentamista ja tiedottamista voidaan katsoa luonnostaan kuuluvaksi Suomen Inkeri-liiton toiminnan piiriin. Tutkimuksen tukeminen onnistuu tarjoamalla tallennettu tieto tutkijoille.

Kolmen T:n ohjelmaan kuuluu

- Henkilöjäsenten määrän kasvattaminen liiton toiminnan laajentamiseksi.
- Inkerinmaata ja sen suomalaisia koskevien tietojen kerääminen ja tallentaminen Inkerin Arkistoon. Tätä toteutetaan paluumuuttajien ja Inkerin suomalaisuudesta kiinnostuneiden kantasuomalaisten voimin. Tarkoituksena on lisätä merkittävästi tietoutta Inkerin ja Suomen suomalaisten yhteenkuuluvuudesta.
- Liiton yhteyksien lisääminen kansalaisjärjestöihin, oppilaitoksiin ja viranomaistahoihin tarkoituksena edistää paluumuuttajien kotouttamista.
- Yhteyksien luominen eri alojen taiteilijoihin tarjoamalla heille tietojemme kautta uutta kuvaa vähän tunnetusta suomalaisuuden vaiheista.
- Inkeriläisten viestin sisällön ja ulkoasun parantaminen. Inkeri- liiton kotisivujen toiminnan terävöittäminen.
- Inkerin historiaa koskevan tiedon saaminen Suomen historian oppikirjoihin. **Y. S. Yrjö-Koskinen** julkaisi vuonna 1869 Oppikirjan Suomen historiasta. Kirjassa mainitaan, että Inkerinmaan ”asukkaat... olisivat kyllä ansainneet tulla samaan isänmaahan luetuiksi.” Isänmaalla Koskinen tarkoitti tietenkin Suomea.
- Inkerin historian kurssin järjestäminen yliopistojen historian opiskelijoille ja opettajakoulutusohjelmaan.
- Kansalaisaloitteiden tekeminen ja tukeminen, esim. Inkeri-päivän saaminen liputuspäiväksi.
- Kansallisesti merkittävien tapahtumiin osallistuminen. Sellaisia ovat tänä vuonna 400 vuotta sitten Lempaalassa Inkerinmaalle toimintansa aloittaneen ensimmäisen luterilaisen seurakunnan muistaminen ja Siirtolaisuusinstituutin järjestämä heinäkuussa pidettävä juhla Suomi sydämessä.
- Kansallisesti merkittävien tapahtumien järjestäminen. Ensi vuonna tulee kuluneeksi 90 vuotta Inkerin Liiton pe-

rustamisesta ja sitä seuraavana vuonna 150 vuotta Kolppanan opettajaseminaarin avaamisesta.

Tässäpä tavoitteita. Pääministeri **Jukka Rangellin** mukaan "kansalle, joka ei ole valmis ajallansa taistelun uhreihin ja työhön, ei historia ole paikkaa säilyttänyt". Inkerin suomalainen kansa on taistellut.

Inkerinsuomalaisten keskusarkiston muodostaminen

Alustava luonnos

Lassi Saressalo

Tausta: Tiivis tietoisku inkerinsuomalaisesta kulttuurista (LS:n Inkerivihkonen päivitettynä?)

Lähtökohta ja tavoite: Kartoitettava kaikki inkerinsuomalaista kulttuuria koskeva arkistoaineisto ja kirjallinen materiaali (Inkeribibliografia). Muodostettava Inkerin keskusarkisto ja -tutkimuskeskus.

Olemassa olevat aineistot:

- Kansallisarkisto
- Muut kansalliset arkistot (EK 1920-30-luku, Supo, uudet paluumuuttajatiedostot, kelan materiaalit)
- SKS:n kansanrunousarkisto
- Turun yliopiston TKU/Inkerin henkisen kansanperinteen arkisto
- Inkerin Liiton arkisto
- Petroskoin aineistot (Yliopisto, Tiedeakatemia, Karjalan Inkerin liitto)
- Viron Inkerin Liitto (Tallinna, Tartto, Rakvere ym.)
- Virolainen muu arkistoaines, Tarton yliopisto, Valtionarkisto
- Ruotsin Inkerin Liiton aineistot
- Ruotsin Säpon arkistot
- Pietarin Inkerin Liiton aineistot
- Muut Venäjän arkistot
- Muut Flinkin ym. tietämät arkistot

Ajatuksena on koota tiedot olemassa olevista arkistoaineksista ja siirtää niitä tietueina syntyvään keskusarkistoon. Venäjän arkistojen kopiointi käynee helpoiten mikrofilmaamalla materiaali ja digitoimalla se Suomessa. Keskeisintä ei ole saada kaikkea materiaalia samaan arkistoon vaan verkottaa arkistot niin, että tieto sisällöistä välittyy ja tarvekopioinnilla tyydytetään tutkimustarpeet.

Suuri osa arkistoaineksesta on ns. viranomaisaineistoa, mutta keskeistä on myös inkerinsuomalaiseen identiteettiin ja maailmankuvaan liittyvä keruuaineisto (SKS, TKU) sekä Inkerin liiton ja muu järjestöaineisto.

Miten työhön

Kootaan ohjausryhmä, joka lopullisesti suunnittelee keruu- ja arkistoprosessin. Kansallisarkisto, Inkerin Liitto, Turun yliopisto, SKS, Kotiseutuliitto – ei liian suuri ryhmä.

Ohjausryhmän sihteeriksi **Toivo Flink** – samalla tulevan hankkeen tutkija. Valmistelutyön rahoitus? Hankesuunnitelman julkistaminen (maaliskuu 2011?)

Projektin kuvaus

Luodaan yhteydet niihin tahoihin, joissa tiedetään olevan aineistoa.

Selvitystyön aikana kootaan perustiedosto kunkin arkiston sisällöstä, aineistotyypeistä, käyttömahdollisuuksista, digitointitasosta jne.

Selvitetään mihin mahdollisesti saatava aineisto sijoitetaan (keskusarkisto) ja tiedostotiedot tallennetaan.

Olisiko Kansallisarkisto oikea paikka keskusarkistoksi. Voiko Siirtolaisinstituuttiin perustaa Inkerintutkimuksen osasto (yhdessä TY:n kanssa).

Kootaan arkistojen sisältöluettelot ja laaditaan sisältökuvaukset. Periaatteessa rutiinityötä siellä, missä aineisto on

>>

järjestetty. Ongelmana on erikielisten aineistojen runsaus ja arkistojärjestelmien erilaisuudet. Ilmeisesti olisi kehitettävä jonkinasteinen rinnakkaisluokitus yhteiseksi työkaluksi.

Luodaan portaali olemassa oleviin e-aineistoihin ja arkistoihin. Liittyy keskusarkistokysymykseen. Inkeri-portaalin kautta olisi pääsy kaikkeen olemassa olevaan tiedostoon ja tarjolla olevaan avoimeen aineistoon. Samaan kokonaisuuteen tulisi muodostaa Inkeribibliografia, jonka luokitus saataisiin Kansalliskirjastosta.

Kootaan sisältötiedot olemassa olevista aineistosta. Koska kaikkea ei voi saada kerralla, tietueet tiedostoista ensiarvoisen tärkeitä.

Kopioidaan digitaaliseen muotoon keskeisin aineisto muista arkistoista. Suomen osalta voisi olla osa KDK-kehyshanketta.

Kootaan yksityisarkistoissa oleva materiaali keskusarkistoon. Yksityisarkistoissa on laajalti perhe-, suku-, ja henkilökohtaisia aineistoja, jotka katoavat. Inkerin Liitto voisi aktivoida tällaisen aineiston keruun osana kokonaishanketta. Keruun tulee olla ohjattua, muutoin työpanos kaatuu keruun järjestäjän päälle. Ohjeistus riittävän yksityiskohtaista (Mitä halutaan, missä muodossa, mitkä lähdetiedot ovat välttämättömiä.

Kootaan päiväkirja-, muistelma- ym. julkaisematon yksityismateriaali keskusarkistoon. Liittyy edelliseen.

Kootaan ja tallennetaan Inkerin liiton ja paikallisyhdistysten asiakirja-aineisto keskusarkistoon. Työ on syytä aloittaa heti ja aktivoida paikallisosaston etsimään materiaalinsa.

Kopioidaan digitaaliseen muotoon valokuvamateriaalia. Liittyy yksityisarkistokysymykseen. Kuvien lähdetiedot saatava mukaan

Toteutetaan inkerinsuomalaisten haastatteluprojekti.

Toteutetaan Vilkunan/Pankkonen-Rentolan hanke.

Rahoitus

Rahoitus liittyy osana EU:n *Kansalaisten Eurooppa/Euroopan aktiivinen muistiperintö* -hanketta, josta kokonaisuudesta tuetaan toimintaa, jossa vaalitaan natsivallan ja stalinismin uhrien muistoa ja pakkosiirtoihin liittyvien arkistojen, muistomerkkien ja paikkojen säilyttämistä. Kansallisista määrärahoista haetaan ns. omavastuuosuus ja hankkeen valmistelukustannuksia. (CIMO, asiantuntijat, Brysselkontaktit)

Rahoitusta voidaan hakea vuoden 2011 hakukierroksilla ja varsinainen työ hankemäärärahoin voisi alkaa vuoden 2012 alussa. Hanke edellyttää vuosille 2012–2016:

- tutkijamäärärahan (ainakin yhden tohtoritason tutkijan)
- työskentelytila- ja -kalustokustannukset
- tutkimusapulaisen palkkamäärärahan
- matkustusmäärärahan
- digitointipalvelun ostomäärärahan
- syntyvän keskusarkiston tila-, laite- ja muu infrastruktuurikustannusmäärärahan
- ”isäntäinstituution” hallintokustannusmäärärahan
- haastatteluhankemäärärahan
- IT-palvelun suunnittelu, luonti ja ylläpitomäärärahan

Aikataulutus

Hankkeen tarkempi suunnittelu voi alkaa, kun saadaan Kansallisarkistosta ja -kirjastosta sekä Siirtolaisuusinstituutista alustavat positiiviset kommentit.

Cablinon koti kateissa

Alina-Sinikka Salonen

Sateen jälkeen ruoho tuoksuu, jokimaiseman vihreys kimmeltää, elämää nähneet piparkakkutalot, kallellaan olevat aidat ja veräjät nuokkuvat. Koirat haukkuvat, varikset vaakkuvat. Cablinon jokimaisema näyttäytyy vierailijalle kauneimmillaan.

Olen juuri (heinäkuu 2011) viettänyt sukulaisviikonlopun Pietarissa. Tapasin nyt 15 vuoden tauon jälkeen toista kertaa äidin kaksoisveljen **Juhana Tarassun** lapsia, lapsenlapsia ja "vunukoita". Tauko oli johtunut siitä, että äidin ja isän poismenon jälkeen meillä ei ollut serkkujen kanssa yhteistä kieltä. Sitten keksin, että venäjänkieltä osaavia tulkkeja löytyy jopa omista sukulaisista.

Näin oli tie auki myös synnyinkotini etsimiseen. Isäni, **Paavo Simonpoika Mylläri** ehti rakentaa Liissilän Cablinoon soman, turkoosinvihreäksi maalatun omakotitalon vähän ennen kuin Saksan sotilaat valtasivat kylän. Sitä ennen hän ehti myös solmia avioliiton **Anna Tarassun** kanssa, joka oli kotoisin Lorvilan kylästä (kuuluu nykyisin Pohiin). Minun kannaltani tärkein saavutus oli, että he saivat lapsen, minut, **Galina Myllärin**, jonka nimi on nykyisin **Alina-Sinikka Salonen**. Kodin he joutuivat jättämään, minut he toivat mukanaan Suomeen.

Isä ei koskaan uskaltanut käydä Cablinossa. Äiti oli rohkeampi ja vei meidät, kolme tytärtään, kotiseutukäynnille lapsuudenkotiini vuonna 1983. Silloin oli kulunut 40 vuotta siitä, kun olimme tulleet Suomeen. Olin siihen mennessä kuullut talosta paljon ja nähnyt sen pohjapiirroksen ja lupapaperit, jotka isä oli saanut

Vasemmalla iäkäs paikallinen neuvonantaja, oikealta sisareni Anneli Mylläri, serkkumme ja tulkkimme Irja Virkkunen sekä paikalliset serkkumme Lena ja Tamara.

Viehättävä Cablinon joki kapenee koko ajan. Rannalla on enemmän vanhoja kuin uusia taloja.

kulkemaan mukanaan. Ne ovat nyt minulla kallisarvoisena muistona.

Käynti talossa oli kokemus, jota on vaikea kuvata sanoin. Minusta tuntui, että olin enemmän olemassa kuin ennen. Se, mikä oli ollut elämässäni tarua, osoittautui nyt todeksi. Lattia, jolla seisoin, oli oikeasti olemassa. Tuntui, kuin olisin saanut juuret. Tuntui, että minä olin enemmän minä. Minä olin itselleni arvok-

>>

kaampi kuin olin sitä ennen ollut. Tämän käynnin muisto on kulkenut mukanani, eikä se ole haalistunut.

Kesällä 2007 pääsin järjestämään Inkeriin seuramatkaa, joka suunniteltiin osanottajien toivomusten mukaan. Näin sain tilaisuuden käydä uudemman kerran katsomassa kotiani. Minulle oli jäänyt kesän 1983 matkalta muistikuva suunnasta ja reitistä, jota kuljimme asemalta. Löysinkin talon aika helposti. Ehdoton tuntomerkki on Cablinon joki, jonka rannalla talo sijaitsee. – Sisään en nyt kuitenkaan päässyt, eikä ovelle tullut asukas tuntunut kiinnostuneelta minusta. Luovutin ja päätin joskus tulla uudelleen.

Kotona tuli takapakkia. Olin ollut niin varma talon löytymisestä, että minulla ei ollut ollut mukana mitään sen tuntomerkkejä. Kun vertasin uusia kuvia vuonna 1983 otettuihin, sekä pohjapiirroksiin, tulin siihen tulokseen, että talo oli väärä.

Tässä uskossa teimme sitten lokakuussa 2009 seuraavan käynnin Cablinoon. Seurueessamme oli **Aleksej Krjukov**, sisareni **Anneli**, serkkuni **Lena** sekä hänen poikansa **Sergei**. Kuljimme lokakuun loskassa läpi Cablinon katuja. Näimme tämän talon, mutta sivuutimme sen, koska se ei täysin vastannut pohjapiirrosta. Oli vesisade ja saviset tiet olivat hankalat kulkea. Lopetimme etsinnät ja ajattelimme jatkaa kiertämistä parempaan vuodenaikaan. Päätimme myös, että yritämme selvittää, mikä on kadun nimi nykyään. Rakennusluvissa talon osoite on Uljanovkan kylä, Ulitsa Vasiljevskaja.

Nyt tulen siltä uudelta matkalta, jonka tunnelmissa kertomukseni aloitin. Tulimme Cablinoon keskellä heinäkuun helteitä. Kuinka ollakaan, Cablinossa taas satoi. Tarvoimme läpi kaikki tiet molemmilla puolilla rataa ja kummallakin puolella jokea. Kävimme Uljanovkan museossa, jossa on myös paikallisia arkistotietoja. Saimme osoitteita henkilöistä, jotka ovat olleet elossa ennen sotaa. Kadun uusi nimi ei vain ole selvinnyt. Tutkimme kaikki saamamme vihjeet, katsoimme joenrantamaiseman kaikki talot – paitsi sitä, jonka olin leimannut "vääräksi". Minun kotiani ei löytynyt.

Yhtäkkiä ankea tunnelmani häipyi. Olin lapsiani ja lastenlapsiani varten halunnut päästä varmuuteen lapsuuskodistani. Ymmärsin, että varmuutta ei ehkä koskaan tulisi. Samassa sadekin lakkasi. Sain kokea ihanan Inkerini ihanan maiseman, joka oli lähes sellainen kuin se oli ollut minun lapsuudessani. Aika on siellä toistaiseksi melkein pysähtynyt. Tunsin, että olen "kotona". Ei se ole rakennuksesta kiinni. Voin aivan hyvin viedä lapsiani vaikkapa sen "väärän" talon luo ja kertoa, että tämä voisi olla minun synnyinkotini. Olin kävellyt sinne sitä reittiä, jonka muistin äidin kanssa kävelleeni. Talo oli lähes sellainen, jollaiseksi sen muistin. Se riittää. Ei se kuitenkaan olisi enää minun taloni.

Rakas lukijani. Tällä hetkellä asia on siis auki. Olen huomannut, että vaikka talon löytyminen ei tunnetasolla ole enää tärkeää, on se kuitenkin pieni haaste. Onko sinun mahdollista auttaa? Oletko tuntenut Liissilästä **Paavo Myllärin**, joka on syntynyt 1910 Kuninkaalassa? Hän oli maanteitä tai rautateitä rakentamassa ja iltaisin urakoi heinän niitossa ja muussa ylimääräisessä työssä ja hankki näin talorahat siskonsa **Helkan** kanssa. Heidän äitinsä oli **Liisa Mylläri** (os. **Braks**). Jos henkilöt ovat sinulle tuttuja Inkerin ajoilta, niin ottaisitko yhteyttä. Tai, tiedätkö, missä oli Uljanovkan Vasiljevskaja-katu ja mikä sen nimi on nyt? Osoitteeni saat lehden toimituksesta. Virossa olevat serkkuni ovat liian nuoria tietolähteiksi, heidänkään vanhempansa eivät ole enää elossa.

Kirjoittaa voi myös venäjäksi, löydän käännösapua. ⓘ

Suomeen muutto varmistanut inkeriläisten suomalaisuuden säilymisen

Mirja Kemppinen

Veikko Leväniemi pohti 20.10.2010 ilmestyneessä lehdessä, oliko inkeriläisten paluumuutto Suomeen inkeriläisyyden pelastus vai virhe. Hän toi esille paluumuuton ns. elintasosiirtolaisuussyyt ja totesi, että osalla paluumuuttajista kotoutuminen ei ole sujunut ongelmitta. Kumpaakaan väitettä ei voi pitää täysin vääränä, vaikka valtaosa tuntemistani paluumuuttajista onkin sopeutunut jopa erittäin hyvin.

Haluaisin kuitenkin kertoa omat kokemukseni ja näkemykseni asiasta. Muutin Suomeen vuonna 2000. Muuton syynä eivät olleet elintasoon liittyvät syyt, vaan syy oli perin inhimillinen: vanhempani olivat muuttaneet vuotta aikaisemmin Suomeen ja lapsen syntymän jälkeen kaipasin heidän tukeaan ja apuaan. He olivat puolestaan muuttaneet Suomeen tänne aikaisemmin muuttaneiden sisarustensa houkuttelemina. Voinkin todeta, että inkeriläiseen kulttuuriin vahvasti liittyvä sukulaisrakkaus ja sukukeskeisyys on ollut merkittävänä tekijänä paluumuutossa. Sama ilmiö on nähty inkeriläisten historiassa myös aiemmin, Viroon ja Karjalaan suuntautuneissa muuttoaalloissa.

Toisena merkittävänä tekijänä, joka usein jää paluumuuton arvostelijoilta huomioimatta, on ollut monien paluumuuttajien aito halu varmistaa lastensa suomen kielen taito ja suomalaisen identiteetin säilyminen. Paluumuuton laajuuteen on vaikuttanut myös Inkerin kansan historia: juuriltaan revityn kansan on ollut suhteellisen helppoa siirtyä taas uusille asuinsijoille.

"Inkeriläisten paluumuutto heikentää merkittävästi Inkerin elpymistä Stalinin ja toisen maailmansodan aiheuttamista menetyksistä", Veikko Leväniemi esittää ikään kuin syytöksenä. Todettakoon tähän, että noista ajoista on kulunut sentään jo yli puoli vuosisataa ja tämä huomioon ottaen paluumuuton vaikutus Inkerin elpymiseen on selvästi yliarvioitu. Inkeriläisten on ollut mahdollista muuttaa Inkeriin jo vuodesta 1956, silti vuoden 1989 väestönlaskennan mukaan Inkerissä asui vain vajaa kolmannes kaikista Neuvostoliiton inkerinsuomalaisista.

Itse oleskelin pidemmän aikaa äitini synnyinseudulla Keltossa 1990-luvun alussa, jolloin toimin mm. isosena Kelton kirkon järjestämillä lastenleireillä. Kelton kirkon toiminta oli mielenkiintoista ja siinä sain aidon kosketuksen vanhempieni synnyinseutuun. Kelton kumpuilevat maisemat ja kirkon ympäristö olivat kauniita. Silti isompien asutusten harmaat elementtitalot ja joka paikassa kuuluva venäjän kieli eivät antaneet aihetta edes harkita muuttoa sinne. Minun, kuten monen muunkin Karjalassa kasvaneen inkeriläisen, sielunmaisemat ovat Karjalassa. Inkeri on minulle rakas esi-isien maana, jonka olen oppinut tuntemaan vanhempieni ja isovanhempieni kertomuksista sekä kirjallisuudesta. Sitä, suomalaista, Inkeriä ei enää ole.

Mutta onko muutto Suomeen sitten pelastanut inkeriläisyyden? Haluaisin korostaa, että esitän seuraavaksi vain oman subjektiivisen näkemykseni ja kunnioitan

>>

niiden inkeriläisten ratkaisua, jotka ovat päättäneet jäädä Venäjälle.

Minulle inkeriläisyys merkitsee ennen kaikkea äidinkieltäni (suomen kieltä ja sen inkerin murretta), luterilaista uskontoa, sukuyhteisöä sekä tietoisuutta kansani historiasta. Inkeriläisyyden pelastamiseksi tai säilyttämiseksi miellän näiden asioiden ja arvojen siirtämistä lapsille. Kun tarkastelen Leväniemen esittämää kysymystä tältä kannalta, vastaukseni on "Kyllä."

Suomeen paluumuuttaneiden lapset ovat oppineet suomen kielen jopa siinä tapauksessa, jos vanhempien suomen taito on ollut heikko tai puuttui kokonaan. Aikuiset ovat saaneet mahdollisuuden parantaa äidinkielentaitoaan tai oppia suomen kielen alusta. Vanhempi polvi on puolestaan voinut nauttia äidinkielellään tarjottavista palveluista. Ja vaikka vunukat eivät oppisikaan puhumaan inkerin murretta, he kuitenkin kuulevat sitä isovanhemmiltaan ja ymmärtävät sitä.

Luterilainen uskonto on tärkeä osa Inkerin suomalaisten identiteettiä. Suomeen muutto on tarjonnut inkeriläislapsille mahdollisuuden saada kokonaisvaltaista uskontokasvatusta, johon ei useammalla Venäjällä kasvaneella inkeriläissukupolvella ollut mahdollisuutta. Kaikki inkeriläislapset voivat Suomessa opiskella ev.-lut. uskontoa koulussa ja käydä rippikoulun.

Varsinkin vanhemman sukupolven inkeriläiset ovat ahkeria kirkossa kävijöitä. Kirkko onkin kiitettävästi järjestänyt paluumuuttajille erilaisia kerhoja ja tilaisuuksia. Tämän vuoden tammikuun 16. päivänä Helsingin Malmin kirkossa pidetty Inkerin kirkon 400-vuotisjuhlalle omistettu inkerinsuomalaisten juhlamessu, jossa saarnasi inkeriläinen pastori Arvo Survo, veti kirkkosalin täyteen väkeä.

Myös Venäjällä, siis myös Inkerissä ja Karjalassa, voi nykyään käydä vapaasti kirkossa ja opettaa lapsille uskontoa. Mutta Venäjän valtionuskonto on ortodoksisuus, mikä näkyy vahvasti kaikessa, niin kouluopetuksessa, televisiossa kuin virallisissa vapaapäivissäkin.

Inkerin kirkko on venäläistymässä. Arvostan suuresti Inkerin kirkkoa, enkä vähiten siksi, että se, kuten Arvo Survo saarnassaan asian ilmaisi, "ei ole mielipiteiden rasittama", mutta en voi hyväksyä, että se on tietoisesti luopumassa suomen kielen ja suomalaisen identiteetin ylläpitäjän tehtävästä, jota se on menestyksellisesti suorittanut vuosisatoja, kaikkein vaikeimpinakin aikoina.

Inkerin historian tuntemuksesta puheen ollen täytyy todeta, että kansanmuistin siirtäminen jälkipolville on edelleen vanhempien ja isovanhempien kiinnostuksen, tietämyksen ja lapsen uteliaisuuden varassa. Inkeri-aihetta ei käsitellä sen paremmin Suomen kuin Venäjänkään kouluissa. Silti suomen kieltä hyvin taitavilla paluumuuttajalapsilla ja -nuorilla on paremmat mahdollisuudet tutustua kansansa historiaan, koska valtaosa Inkeri-aiheisesta kirjallisuudesta ja tutkimuksista on ilmestynyt suomeksi.

Voidaan aiheellisesti kysyä, olisiko inkerinsuomalaisen kulttuurin elpyminen Venäjällä ollut mahdollista, jos paluumuuttoa ei olisi tapahtunut; jos kaikki Suomeen muuttaneet inkeriläiset (sallitaanko olettamuksessa amerikansuomalaisten ja suomensuomalaisten paluumuutto?) olisivat pysyneet Venäjällä (entä Viron, Ruotsin ja Suomen inkeriläisten vastuu?). Ei olisi. Sen katoamisen tahti olisi hieman hitaampaa, mutta inkeriläiset olisivat venäläistyneet ennen pitkään niin kielellisesti kuin mielellisestikin samalla tavalla, kuin on tapahtumassa nyt.

Kaikki suomenkielinen toiminta, jota Karjalassa tällä hetkellä on, on erittäin arvokasta, mutta se ei pysty elvyttämään suomalaisuutta. Ainoa asia, mikä mieles-

täni olisi voinut pelastaa suomalaisuuden niin Inkerissä kuin Karjalassakin, olisi ollut suomenkielisten päiväkotien ja koulujen perustaminen. Mutta, tuntien Venäjän koulupolitiikan, en usko, että tämä inkeriläisyyden pelastamisen edellytys olisi täyttynyt, vaikka joka ikinen inkeriläinen olisi jättänyt muuttamatta Suomeen.

Inkeriläisten, ja muiden Venäjän suomalaisten, paluumuuttoa, sen syitä ja vaikutuksia ei ole vielä juuri tutkittu. Koko aihe on täynnä kysymyksiä, joihin tuskin löytyy varmoja ja yleispäteviä vastauksia. Virhe se ei mielestäni kuitenkaan ollut. ⓘ

Toivon ja epätoivon näköaloja

Leino Hassinen

Sain viime kesänä muutamia *Laatokka*-lehden numeroita 1920–40-luvuilta. Kotikaupungissani, Sortavalassa, ilmestyvä 6-päiväinen lehti oli Laatokan-Karjalan suurin.

Käteeni osui tuosta nipusta *Laatokan* numero 24.8.1043. Siinä oli pääkirjoituksen otsikkona *Inkeriläisten asema*. Tuolloin elettiin puna-armeijan ja Suomen armeijan välillä ns. asemasotaa eli melkoisen rauhallisissa oloissa. Pataljoonan verran inkeriläismiehiä palveli Suomen armeijassa. Yli 60000 inkeriläistä oli tuotu Suomeen meren yli, ja he osallistuivat maatöihin eri puolilla Etelä-Suomea. Laajalti uskottiin, että suurvaltasodassa Saksa voittaa, vaikka jo sitä epäiltiin. Inkeriläisille suunniteltiin pysyvää sijoittumista Suomeen. – Olin silloin 19-vuotias ja toista vuotta armeijan leivissä, sotilaspalokunnassa.

Kun nyt, vuosikymmeniä myöhemmin, luen *Laatokan* pääkirjoitusta, hämmästyn, kuinka ajankohtainen teksti on edessäni. **Mauno Koiviston** sivunkokoinen kuva oli juuri Helsingin Sanomissa, ja siinä kerrottiin inkeriläisten kutsumisesta paluumuuttajina Suomeen 1990.

Laatokan pääkirjoitus on erinomainen näyttöpääte siitä, miten Suomessa silloin ajateltiin. Tällaisia maakunta- ja paikallislehtiä oli maassa kymmeniä. Suomessa iloittiin siitä, että inkerinsuomalaiset pääsevät **Stalinin** ikeestä.

Panen tähän muutamia näytteitä vuosikymmenten takaisesta pääkirjoituksesta. Lainaukset puhukoot puolestaan.

Olisi ollut suuri erehdys ja kansakunnan oikeuskäsityksen vastainen teko, jos inkeriläiset olisi jätetty oman onnensa nojaan menehtymään sodan ja sen aiheuttamien kärsimyksen kaaoksessa. Inkerinmaan suomalaiset ovat osa omaa kansaamme.

... aikoinaan heidän esivanhempansa ovat Inkeriin siirtyneet. Kysymyksessä on nyt asiallisesti kansamme jäsenten palauttaminen vanhaan kotimaahansa, yhteisen kansanosamme pelastaminen fyysilliseltä tuholta.

Toivottavasti valtiovaltamme on valmis käyttämään... kaikki tarjoutuvat mahdollisuudet heidän asemansa helpottamiseksi ja elinehtojensa turvaamiseksi.

...inkeriläisten kansallista tietoisuutta ja kaipuuta alkuperäiseen isänmaahansa ei bolshevistinenkaan mielivalta kyennyt kukistamaan.

>>

Huomattava osa väkipakolla puna-armeijaan ajettuja Inkerin miehiä on kohta rintamalle jouduttuaan siirtynyt Suomen armeijaan.

... tullaan näkemään, tulevatko ylen määrin elämän kohtalon kovuutta kärsineet veljemme ja sisaremme tuntemaan olevansa omassa maassaan ja oman kansansa keskuudessa.

Rehellisellä työllä ja uurastuksella nämä yhteiskuntamme uudet jäsenet tulevat varmasti täyttämään kunnialla paikkansa keskuudessamme.

Inkeriläisten taakkaa olisi siis sopivin keinoin helpotettava ja huojennettava... Silloin vieraasta valtioikeestä ja ankarasta yhteiskuntaorjuudesta vapautuneet kansakuntamme jäsenet huomaavat valoisamman ajan koittaneen heidän elämässään.

Toisin kävi. Eivät koittaneet valoisammat ajat inkerinsuomalaisille – paitsi Ruotsiin paenneille. Kommunismin rautakoura piti vielä vuosikymmeniä otteessaan Neuvostoliiton kansoja, inkerinsuomalaisia erityisen tiukasti.

Paljon tästä väkivallasta tiedettiin 30-luvun Suomessa, ja siksi kamppailimme epätoivon uhalla sen puolesta, ettei sitä komentoa tuotaisi Suomeen. Eikä tuotu, vaikka täpärällä se oli, pelottavan täpärällä. ①

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous
pidetään lauantaina, marraskuun 26. päivänä 2011
klo 14.00

Karjalatalolla
Inkeri kodissa
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Kokouksessa käsitellään säännöissä syyskokoukselle määrätyt asiat.

Äänivaltuutettuja ovat v. 2011 jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenjärjestöjen valtuuttamat henkilöt sekä ne hallituksen hyväksymät henkilöjäsenet, jotka ovat maksaneet v. 2011 jäsenmaksunsa.

Hallitus

Inkeriläisvuosikirja: olisiko mahdollinen?

Jatkoa Inkeriläisten Viestissä 1/2011 aloitetuille tarinalle.

Wladimir Kokko

Aikanaan **Paavo Räikkönen** oli huomattavasti vaikuttanut inkerinsuomalaisten kansallisidentiteetin muodostumiseen mm. sillä, että vuosikymmeniä hän julkaisi inkeriläiskalenteria. Sen kautta inkeriläistalonpojat saivat niitä päätietoja, jotka jokaisen tuli tietää. Näin levitettiin laadukasta perustietoa joka inkerinsuomalaiselle ja luotiin pohjaa asioiden yhteiselle ymmärtämiselle.

Nykyäänkin inkerinsuomalaiset tarvitsevat oikeata tietoa kansamme asemasta eri maissa ja uusista haasteista, jotka syntyvät jatkuvasti meidän nopeasti muuttuvassa maailmassa. Nämä tiedot ovat inkeriläisliittojen käsissä ja ne saadaan julkisiksi liitojen oman lehdistönsä kautta. Jos ahkerasti luetaan ne kaikki, niin kyllä saa tietää "mitä missä milloin" inkerinsuomalaisilla tapahtuu ja mikä heitä vaivaa. Mutta kuka pystyy seuraamaan yhtä aikaa IL:n nettisivustoa, lukemaan Petroskoin Karjalan Sanomia, Viron Inkeri-lehteä, Suomen Inkeriläisten viestiä ja vielä på svenska Ruotsin Ingriaa? Jääden tietämättä hiljattain menetämme myös kansamme yhtenäisyyden tunnetta.

Tulee mieleen, että voimme hyödyntää Paavo Räikkösen kokemusta siten, että joskus helmi-maaliskuussa eri maiden inkeriläistahot voisivat esittää menneen vuoden tärkeimmät jutut (tilastot, faktat, trendit, tutkimukset ja ehdottomasti kuvat) paikkojen päältä johonkin yhteiseen toimitukseemme ja kesäjuhlien ajaksi joka vuosi ilmestyisi sen kustantama yhteinen inkeriläisvuosikirja. Se parhaiten kuvaisi inkerinsuomalaisten elämää ja tekisi meitä paljon enemmän tietoisiksi. Se epäilemättä vahvistaisi katoavaa kansallisidentiteettiämme.

En luule, että uusi tehtävä rasittaisi liittoja liikaa. Oikeastaan vuodessa ilmestyneistä jutuista pitäisi tehdä vain jonkinlainen tiiviste. Ja tämä tiiviste kannattaa tehdä, sillä näistä kirjoituksista jatkossa helposti rakentuisi joka maan inkerinsuomalaisten historia.

Sellainen vuosikirja voisi edistää ehkä tietyllä tavalla myös korvata meillä "nukkuvia hankkeita" kuten esim. inkerinsuomalaisten tietosanakirjaa jne.

Minusta on erittäin tärkeää se, että sellaiseen vuosijulkaisuun pääsisivät vain liittojen hyväksymät kirjoitukset. Inkeriläisvuosikirja ei saa olla tiettyjen auktoriteettien äänenkantajana, vaan juuri inkerinsuomalaisten elämän peilinä.

Taloudellisesti vuosikirjaa voi kuvitella kansainvälisenä vaikka EU:n rahastojen rahoittamana projektina. Vuosikirjan saa myydäkin kohtuuhinnalla ja näin se ainakin osittain tulee kustantamaan itseään. Tarvittaessa sen voi jälkeenpäin kääntää venäjään, viroon tai ruotsiin taikka julkaista levyllä.

Jos tällaiseen tehtävään ryhdyttäisiin yhdessä oikeasti, niin meillä inkerinsuomalaisilla olisi mahdollisuus luoda yhteisen tietomiljöön ja parantaa yhteisymmärrystämme. ⓘ

Niitä näitä inkeriksi

Eetu Hynninen

Muistii Humalasuarest

Äijän talo

– Eihä ne jalat kissansilittämisest ahavoitu, virkko ämmä.

Mie synnyin siin kakskerroksises äijäin talos, äijää kutsuttii Pjotrantreits, ämmää – Katrina, hiä olj Puapalast tuotu. Heil olj paljon lapsii, no suuriks kasvoit vua viis poikaa ja kaks tytärtä.

Vanhin olj Anttu-settäin, hiä elj perreine alamiäjes suures talossaa, silkii olj läkkikatto, niinku äijän talol; suur kuja, kokonaa pärekaton al, tuvan ies olj sak- ja suatu.

Toin äijäin pojist olj miun issäin, mein pere elj äijän talos, mein perrest mie kirutan myöhempää.

Junni-setä elj Piäsöläs, sekkii kylä olj Pauluskoin luon. Setäst saksansovan peräst ei olt kauvan tietoo, puuttu, sotavankiks, vua yhteen päivään tulj pussi seläs kottii. Hänest käytii aprikoimaa, a hiä läkskii Piäsölää kotjvävyks.

Junni-setä olj utala sotamies, kjekorkievskoi kavaljera, ryntäil hänel olliit ristit ja metalj. Sovas hiä vei päiväkirjaa, vua ko tulliit polssevikat valtaa, setä sen poltti, käsjkirutus tulj vuaralliseks.

Mikko-setä perreinee elj Vennäinkylän reunas, omas talossaa, a kaikkiin nuor Teppo-setä olj viel poika ja ruato Pietaris. Äijä usjast miult kysy:

– No, sanoha, mitä se Teppo-setä linnast tuop?

– No sitä sievoita (auringonkukkaöljy) ja karassii, vastasin mie. Sit äijä ain nauro. Sähköö kyläs viel ei olt, käytettii karassi-, paloöljylamppuloi.

Anju-tättiin olj naimisis Kassuarel (Kaskisaari). Se olj pienj kylä neljäs virstas mein kyläst, a Mari-täti olj Kesälän koulun opettaja, Hatsinan puolel.

Kault tuppaa veivät kaks ovvee, yks olj talon etupuolel ulkorappusiin kans, tähän talon ossaa äijä meinais laittaa puoin, vua ajat vaihtuit, ja puotj jäi tekemättä. Toin ov vei tuvan kuppest porstuvaa, siint piäsj tuvan kuhnii, keittiöö, kuijaa ja rappusii myöten toisee kerroksee.

Kuja olj suur ja kokonaa pärekaton al, kujan piäs seisoit talli ja liävä, kujal olj kaks porttii – kaul ja tarhaa.

Kuhnil olj kaks ikkunaa ja suur kiukaa, sen toisel puolel olj äijän ja ämmän huone. Vasemman ikkunan luon seiso lounatpöytä, oikijan – astijakuappi, a kiukaan ies sillal seiso samovara.

Seinät kuhnis olliit paljaat, veistetyt hirret, suurel puolel – sinne vei ov vasempaa – seiniihen olliit liimattu pape-

rit, ikkunois – sitsiset sanaveskat (verhot), sillal – pitkät kotjkutoiset poppanat (matot).

Jos mie istuin kuhnin penkil ja heiluttelin jalkojain, ni äijä miult usjast kysy:

– Mitäs sie niit jalkojais heiluttelet?

– No, jot ei ois ikävä, vastasin mie äijäl. Sit äijä tuasj nauro.

Vaik ei miul ikävä olt konsaa, a viel riemuisamp tulj, ko opin lukemaa. Miul olj aapinen, ja mie sitä, niäts, usjast… luvin – suuret uatteliit, jot leikin, ei miul viel olt viittäkää vuotta. Kerran äitj ko katso miun lukemistain, ni käsk lukemaa tuost ja toisest kohast. Ja ko mie kaik oikein luvin, ni äitj virkkokii:

– Hyvänen aika! Mein osajaa lukkee!

En muista, miten mie opin, minnuu kukkaa ei opettelt, taisin kysellä puustaavit vanhemmilt sisoltain Hertalt ja veikoltain Toivolt, hyö oppiit silloin koulus. Olj miul viel nuoremp siso Helmi, vua Helmi kuolj, hänel olj nelj vuotta; käi läsimää eivätkä liäkärit voineet auttaa.

Miun ämmäin tais olla nuoruuvessaa oikein sorja, äijäko sattu olemaa ämmän piäl suutuksissaa, ni sano ämmäl:

– Jos sie et ois olt niin potra, ni emmie ois iässäin ottant sinnuu naiseksein.

Ämmä ko käi ompelemmaa, ni ain kutsu minnuu, jot panisin hänel rihman neulan silmää. – Siul ovat terävät silmät, virkko ämmä.

Viel muistan, ko istun kuhnin penkil ja voivottelen: – Pakottaa! Ämmä voitelj miun ahavoituneet jalkoin siäret sievoil.

– Mitäs koko päivät hypit pitkin vesjluosii (lätäkköi) nyt suat terppii (kärsii), mutisoo ämmä.

– Nii, emmie koko päivät, väitän mie, vua ämmä ei kuule ja jatkaa:

– Eihä ne jalat kissansilittämisest ahavoitu. Miun vieressäin istuu Mirri ja makjast kehräjää, just ko sanois:

– Miul jalkoi ei pakota, mie luosaa en miä.

Miul tais olla kuuvveis vuosj, ko mein pere erois äijäst, ja myö käimmä elämää siin entises viisikkunoises talos.

Perätupa

Talon suavus kasvoit valkijat sirenjapehot ja seisoit potrat korkijat kuuset.

Miul tais olla viijen ja kuuvven vuosiin välil, ko mein pere erois äijäst, ja myö mänimmä elämää siihen entisee viisikkunoisee äijän talloo, a sen vuokraajat muuttiit suuree äijän talloo toisee kerroksee.

Issäin tek mein uuvvel asunnol remontin, pantii uus pärekatto, kujan patsaat nostettii suuriin kivviin piäl, huonein seiniihen liimattii uuvvet paperit.

Kylän miehet käivät auttamas, olj tuotu massinakkii, kone, mikä ketti katon pärreit: pienj pöytä ja pitkä hirs veitsen kans, veits ketti pärreit petäjän pölkkylöist, ko veettii hirren piäst.

Kaks ovvee molemmin puolin kujan porttii veivät: yks – kuijaa, toin – käytävää myöten porstuvaa, ja sit ov vei kuhnii. Siel oikijal kiäjel seiso suur kiukaa, suoraa olliit ikkuna ja lounatpöytä, kiukaan ies – astijakuappi ja kiukaan luon sillal seiso samovara.

Vasempaa kättee olj suur puolj, sitä ympäröivät kolt pientä huonetta, ja ov vei viel kahtee, mis ennen olj äijän puotj.

Luhis katon al olj viel yks kesähuone.

Talli ja liävä olliit tehty siihen entisee kuninkaan kultaruplan talloo, kujan luhis orsil piettii heinää, ja kujan piäs seiso viel heinästoronkka (heinälato).

>>

Pienes sarraimes kujan portin luon seisoit jyyvviin luarit ja verstakka (höylypenkki), sekä olliit kaik työkalut.

Mein talon ulkonäkökii olj ommaa luatuu, ko talon suavus kasvoit valkijat (ei siniset) sirenjapehot ja seisoit potrat korkijat kuuset. Kuuset kasvoitkii vua mein suavus ja seisoit ko kynttilät talon ies, nousiit palkopehkoloist, mitkä männiit pitkin aitaa. A sirenjapehkoloist nous viel suur lehtjkuus, sen punaset kävyt joka kevät väkisen tunkiisiit luhin ikkunaa.

Tuvan vieree ja tuvan tuaks issäin istutti omenapuita ja marjapehkoloi – vuapukka-, siehtarlais- ja karviaismarjapehkoo. Olj meil suur tarttu- (peruna) ja kualjmua; sekä tarha kaikellaisiin vihanneksiin kans.

Tarttuu ja kualii istutettii paljon, ko syötiikii paljon: uamusil sievoin (aurinkokukkaöljyn) kans keitettii kuorimattui. Iltasil – tarttuputroo, keitettii kuorittui, hillottii ja pantii maitoo, voita ja tuoreit kanan munnii. Keitettii lohkoo, maitolohkoo, tehtii paistii ja paistettii tarttupiirakkaa.

Kualiikii keitettii usjast, ainakii äitj joka kerta, ko lämmitti suurta kiukaata, panj hautumaa lounaihen ast. Talveks hakattii suur pytty hapant kualii.

Illaks tehtii kaurakiisselii, isä miul ain sano, jot kaurakiisselj antaa voimaa, jot söisin ahkerammin. A karpalokiisselist Mari-tätilläin olj juttu: Junnil ko tarjottii vierais karpalokiisselii, ni hiä sano, jot syyvvä kiisselii on yhellain ko katsoo ikkunast. Mari-tättiin tiesj niit juttuloi paljon, mie muistan miten luajin hänel siint Antreistepantsan opperatsijast.

A mie karpalokiisselii suvaitsin – tummapunaista, hyytynyttä ja kylmää.

Niil ajoil talonpoikii juaettii liikaa rikkaiks – ne olliit kulakkoi, keskvarakkaiks ja köyhiks; kulakkoi karkotettii, köyhät olliit kunnias. Mein talo kuulu keskvarakkaisiin luokkaa, liikaa rikkautta ei olt, olliit hevonen ja lehmä; piettii sikkaa, kannoi, koiraa ja kissaa. Kujas seisoit rattaat ja koljaska – vaunut katon kans takapenkin piäl; rek, ja suahka – ajella talvel vieraihen; olliit meil pluuka, aura ja astuva (karhi).

Kaik mitä pittää, niinku äijä sanois. Tuvan tuan seiso sauna.

Issäin lopein suvaits lukkee, joka ilta istu kirja kiäjes, a äitiin kuuntelj nausniekat (kuulokkeet), korvis raatioo, laite olj detektornoi. Nuoruuvessaa äitiin laulo Inkerin kuoros, mein suurel puolel riippu suur kuoron valokuva – lasin tuan potras kehykses.

Nyt kuoroo ei olt, a koht, ainakii ko aloimma ellää uuvves kohas, loppuit perinnäiset pyhätkii – joulu, piäsiäinen… Viel suures äijän talos issäin laitto jouluks – lakkee ast – kuusen, levitettii sillal olkii, kuus koristettii. Iltasil pantii kuusen kynttilät palamaa (huoneen valo sammutettii), kuus loist valoillaa ja koristeillaa! Sit tulj joulupukki ja toi tuomisii, sitä pelais Mari-tätj, myöhempää mie sen arvasin. Paistettii piirakkaa ja tehtii muuta pyhäruokaa.

Uuves asunnos kuusta ennää ei laitettu, vaik vierais käytii ja vieraihen kutsuttii. Enkä muista toisii pyhhii, miten käi niihen kans.

Kaheksantoistantee ikävuoteehein ast mie elin täs Perätuvan viisikkunoises talos, koltkymmentyheksänteen pitj lähtee kyläst, kutsuttii sotapalveluksee.

Julkaistu aikaisemmin Carelia-lehdessä 6/2010

Kirjoittaja on syntynyt Inkerin Venjoella, Humalsaaren kylässä.

TAPAHTUMA KALENTERI

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Bessede-hetket jatkuvat *Palvelupisteessä* joka kuukauden 1. ja 3. perjantai klo 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 16.30 *Palvelupisteessä*, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerhon tapahtumia

Su 4.9. klo 14 Maatiainen-lehden päätoimittaja **Aune Kämäräinen** kertoo Inkerin pihoista ja kasveista. Hän näyttää myös ottamiaan kuvia Inkerinmaalta.

Su 2.10. klo 14 seurakunnan aulakahviossa syyskokous ja sen jälkeen kerrotaan takuueläkkeestä.

Su 6.11. klo 14 seurakunnan aulakahviossa rovasti **Matti Korpiaho** kertoo kansainvälisesti tunnetusta Narvan inkerinsuomalaisesta kielentutkijasta **Santeri Ankeriasta**, johon sai tutustua Kroatiassa.

Su 4.12. klo 14 Seurakuntakeskuksen isossa salissa joulujuhla ja jouluateria. Saamme vieraaksi Lahden inkerinsuomalaisia.

Tiedustelut Irja Pelkonen
inkerikerho@gmail.com tai
p. 040 550 5712

Lahden seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Vuoden 2010 toiminta

- 12.9. klo. 15 Kerhoilta
- 10.10. klo. 15 Syyskokous
- 14.11. klo. 15 Kerhoilta
- 4.12. Joulumatka Hyvinkäälle paikallisten inkeriläisten vieraaksi omalla linja-autolla.

Kerhoillat ja kokoukset Lutherin kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Ilmoittautumiset/tiedustelut
Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)
Tiedustelut
Toivo Tupin p. 040 578 3894

Ilmoittajille: *Jotta tapahtumakalenteriin toivotut järjestöjen ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.*

LEVITÄ INKERI-TIETOA

Saatavana Inkeriläisten Sivistyssäätiöstä: Annikki Kelo p. 045 2612 342

Kirjallisuus

Flink Toivo: Kotiin karkotettavaksi, 30,-

Häkkinen Juho: Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan I – II, 15 ,-

Kalevalaseuran vsk. 69-70: Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50,-

Kuivanen Lilja (toim.): Inkerin vuotuisjuhlat, 20,-

Krifors Lars: Oli onnistuttava, 15,-

Nokkala Tapani: Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25,-

Ojala Ella: Ensimmäinen kevät, 16,-
Pelastunut albumi, 22,-
Pitkä kotimatka, 14,-

Pelkonen Hannu: Voihan Venäjä, 25,-

Pärnänen E.: Antti Kivekäs I – II, 9,-

Ripatti Maria: Elämä yhden kortin varassa, 16,50

Savolainen Aatu: Suomalainen sissisodassa, 15,-

Savolainen Mikko: Inkerinmaa, 33,50

Seppänen Heikki: Etelän tien kulkija – Vilho Helanen, 25,-

Sihvo Jouko: Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24,-

Sihvo Jouko (toim): Inkerinsuomalaisten kohtalo, 20,-

Störgren Aleksander: Mutkainen tie vapauteen, 10,-

Suominen Hellin: Mooses Putron elämäkerta, 2,50

Survo Arvo: Itku Inkerille, 17,-

Sveriges ingermanländska riksförbund: Sverigeingermanländarnas historia, 24,-

Tuukkanen Saimi Elämäni helminauha, 5,-

Äänitykset

Inkerikuoro (CD): Minä tyttö, 10,-

Santtu Lauri (äänilevy single): Murrejuttuja, 2,50

Survo Arvo (C-kasetti): Omal maall', 2,-

Kartat

Mustonen: Inkerin kartta v. 1933, 12,-

Randefeldt: Inkerin uusi kartta v. 1992, 10,-

Randefeldt: Keski-Inkeri Kylä ja tiekartta v. 1993, 10,-

Muut

Inkerin pöytälippu (polyesteriä) + salko marmorijalustalla: 15,-

Inkerin pöytälippu (polyesteriä): 8,-

Adressi surunvalitteluun: 7,-

Pakki Nikolai: Inkerin kylän lähihistoria taiteessa, 15,-
Inkeri-keskuksesta ja numerosta 09-3499626

Rautajoki Reijo: Vaietut
s-postitse: reijo.rautajoki@gmail.com
ja hyvin varustetuista kirjakaupoista